

Gorenjski Glas

TOREK, 12. DECEMBRA 2023

LETO LXXVI, ŠT. 99, CENA 2,50 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Začetek smučarske in drsalne sezone

V Kranjski Gori so v soboto že začeli smučarsko sezono. Na začetek so pripravljene tudi na Krvavcu, tam bo smučarje na vrh Zvoha vozila nova šestsežnica. Na Soriški planini imajo nov sistem zasneževanja.

N. T., A. SE., A. Š.

Kranjska Gora, Krvavec, Soriška planina – Smučarska sezona se počasi le začne. Smučišče v Kranjski Gori je v soboto začelo obratovati. Trenutno sta za vse smučarje in deskarje na voljo progi Kekec in Mojca 2, ki obratujeta med 9. in 16. uro. Ob ugodnejših vremenskih pogojih se bodo odpirale tudi druge proge, predvideno pa je, da bo smučišče odprto vso sezono. Za tiste, ki se bolj zanesljivo počutite na drsalnih, pa je od sobote dalje odprto tudi drsalnišče. Vsak dan med 10. in 22. uro lahko za ceno treh evrov uživate na

kranjskogorskem drsališču, ki ga spremlja tudi široka gostinska ponudba.

Na začetek smučarske sezone so pripravljene tudi na nekaterih drugih gorenjskih smučiščih, kjer so se letos razveselili večjih naložb.

Na Krvavcu je to nova šestsežnica. Kot nam je povedal direktor in lastnik RTC Krvavec Janez Janša, je sedežnica prejšnje sredo že pridobila uporabno dovoljenje, v teh dneh pričakujejo še obratovalno. Nova šestsežnica z ogrevanimi sedeži družbe Leitner bo 1300 metrov razdalje med krvavško Plažo in vrhom Zvoha

premagovala s hitrostjo pet metrov na sekundo, za prevoz bodo smučarji tako porabili dobre štiri minute. »Imamo napravo, ki vas bo na vrh pripeljala hitreje, kot boste smučali dol, kar je seveda tudi čar smučanja,« je še povedal Janša.

Na Soriški planini pa so pred novo smučarsko sezono, ki naj bi jo začeli to soboto, izvedli dvomilijonsko investicijo v zasneževalni sistem. Obseg izdelave umetnega snega so povečali kar za trikrat, s čimer bodo lahko smuko omogočili tudi v snežno podhranjenih zimah.

▶ 4. stran

Progi Kekec in Mojca 2 v Kranjski Gori že vabita smučarje in deskarje, da se spustijo po snežnih strminah. / Foto: Nik Bertonec

Pred zimo ostali brez kurjave

Stanovalci petih stolpnic v Podlubniku v Škofji Loki so pred letošnjo zimo ostali brez kurjave, saj so ob zagonu naprav v kotlovnici oktobra ugotovili, da pušča zunanji toplovod.

VILMA STANOVNIK

Škofja Loka – V škofjeloškem naselju Podlubnik je tudi enajst stolpnic. Vsi stanovalci se ogrevajo iz skupne kotlovnice, ki je v njihovi lasti. Kotlovnica je bila zgrajena v letu 1975 in je bila obnovljena v letih 1994 in 2022. Zunanji toplovod pa v 48 letih še ni bil obnovljen.

»V primeru puščanja so se izvedla le nujna vzdrževalna dela, torej 'krpanje' samo v delu, kjer je do puščanja prišlo,« pojasnjuje direktor podjetja za upravljanje nepremičnin SPO Škofja Loka Robert Novljan.

▶ 3. stran

Trenutno dela potekajo med stolpnicami in naj bi bila v kratkem končana. / Foto: Vilma Stanovnik

Mnogotere podobe konj

V Dvorani Simona Jenka v Mavčičah svoja likovna dela z motivom konja predstavlja akademska slikarka Lara Ješe.

▶ 12. stran

Lara Ješe pred sliko Apokalipsa / Foto: Igor Kavčič

Priloga: **LOČANKA**

AKTUALNO

Kako visoka uskladitev pokojnin se obeta

Upokojenci bodo januarja prejeli za 8,2 odstotka višje prejemke. Kaj pa upokojencem prinašajo spremembe na področju prostovoljnega dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja?

2

GORENJSKA

Častni občan je Jernej Kosmač

Pred 531 leti je Tržič dobil posebne pravice in svoboščine ter bil iz vasi povzdignjen v trg. V spomin na ta dogodek Občina Tržič praznuje občinski praznik, ki so ga počastili s slavnostno akademijo.

5

KMETIJSTVO

Priznanja skrbnim lastnikom gozda

Na kranjskem gozdnogospodarskem območju je priznanje za najbolj skrbnega lastnika gozda prejel Tomaž Smrtnik z Zgornjega Jezerkega, na blejskem pa Janez Kra-mar iz Podkorena.

15

ZANIMIVOSTI

Do februarja bo to njegov »brlog«

Čeprav je jesen načeloma že za nami, na ulicah mest še vedno lahko zasledimo peko kostanja. Po novem tudi v Tržiču, kjer je pred kratkim svojo Medvedjo kočjo odprl 24-letni Nejc Medič.

24

VREME

Danes bo začelo deževati. Jutri bo oblačno in deževno. V četrtek bo zjutraj in dopoldne megleno, čez dan pa sončno.

3/7 °C

jutri: oblačno in deževno

Babištvo vpisano na Unescov seznam

SUZANA P. KOVAČIČ

Ljubljana – Medvladni odbor za varovanje nesnovne dediščine pri organizaciji Unesco je potrdil vpis babištva na Reprezentativni seznam nesnovne kulturne dediščine človeštva. Z vpisom na seznam je organizacija Unesco prepoznala babištvo kot pomembno človeško dejavnost, utemeljeno na vednosti o človekovem telesu ter naravnih in kulturnih dejavnikih, ki spodbujajo dobro počutje žensk, dojenčkov, otrok in družin. Kot je poudarila Saša Matko, predsednica Sekcije medicinskih sester in babic pri Zbornici

– Zvezi: »Letošnje leto je za babištvo zelo pomembno, saj zaznamujemo 270 let izobraževanja babic na Slovenskem. Kulturološki vpliv babištva pa sega še dlje v zgodovino, saj so bile babice od nekdaj tesno vpete v vsako skupnost, v kateri so nudile nenadomestljivo pomoč ženskam, otrokom, družini in celotni družbi. Pri tem so vseskozi razvijale znanja za čim bolj strokovno, kakovostno in varno babiško skrb, s čimer so vzpostavile edinstveno dediščino znanja in veščin, ki je dobila pomembno potrditev tudi pri organizaciji Unesco.«

Po zavrnitvi vnovič v obravnavo

ALEŠ SENOŽETNIK

Ljubljana – Državni zbor je na četrtkovi izredni seji zavrnil predlog sprememb zakona o evidentiranju delovnega časa, ki ga je v obravnavo vložila poslanska skupina SDS z namenom črtanja nedavno sprejetih novosti, ki so jih potrdile vladne stranke in so vzbudile precej nejevolje v delodajalskih vrstah. Takoj po zavrnitvi pa je največja opozicijska stranka svoj predlog ponovno vložila v obravnavo.

Odločitev so utemeljili s tem, da je trenutno veljavni zakon neživljenjski in v praksi težko izvedljiv,

do zakona pa sta bila kritična tudi minister za finance Klemen Boštjančič in gospodarski minister Matjaž Han, na Vrhu slovenskega gospodarstva pa je tudi predsednik vlade dr. Robert Golob dejal, da zakon potrebuje izboljšave.

Kot pravijo v poslanski skupini SDS, še vedno verjamejo, da sedanja vlada »zna in zmore bolje«, zato so predlog sprememb sporne zakona o evidencah delovnega časa ponovno vložili v proceduro in dodali: »S tem predsedniku vlade dajemo še eno možnost, da izpolni obljubo, ki jo je dal slovenskim gospodarstvenikom.«

Košarica živil v začetku decembra cenejša

Ljubljana – Kot kažejo rezultati zadnjega popisa živil, ki je bil opravljen 4. decembra, se je povprečna vrednost najcenejše osnovne košarice 15 osnovnih živil znižala za 10,24 odstotka, medtem ko je povprečna vrednost najcenejše razširjene košarice 28 osnovnih živil upadla za pet odstotkov. Najcenejša osnovna košarica 15 osnovnih skupin živil je bila pri tokratnem popisu na voljo v Hoferju (16,35 evra), sledijo košarica 15 živil v Lidlu (16,37 evra), košarica v Mercatorju (18,50 evra) in košarica v Sparu (20,59 evra). Med dražjimi sta košarici trgovcev Eurospin (23,82 evra) in Tuš (26,97 evra).

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Nagrajenka

V nagradni igri, ki je bila objavljena 1. decembra 2023, prejme dve vstopnici za ogled januarske predstave abonmaja Smejmo se v Domu krajanov Šenčur **Jana Repnik** iz Šenčurja. Nagrajenki čestitamo!

Kako visoka uskladitev pokojnin se obeta

Upokojenci in prejemniki nadomestil iz invalidskega zavarovanja bodo januarja prejeli za 8,2 odstotka višje prejemke. Kaj pa upokojencem prinašajo spremembe na področju prostovoljnega dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja?

URŠKA PETERNEL

Kranj – Iz Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije (ZPIZ) so sporočili, da se bo redna uskladitev pokojnin in nadomestil iz invalidskega zavarovanja delno opravila že v januarju, in sicer za 8,2 odstotka. Upokojenci in prejemniki nadomestil iz invalidskega zavarovanja bodo tako januarja prejeli za 8,2 odstotka višje prejemke. »Uskladi se bo znesek pripadajočega prejemka za december 2023, pri tem pa se ne bo upošteval povečani del prejemkov v višini 1,8 odstotka, ki bo izplačan v decembru 2023,« so povedali na ZPIZ.

Februarja bo nato prišlo do redne uskladitve pokojnin in nadomestil, kjer bo izveden tudi poračun za januar. Na ZPIZ pravijo, da ta čas ni mogoče podati točnega podatka o tem, kakšna bo višina februarjske redne uskladitve, saj je ta odvisna od rasti plač in inflacije.

Dopolnilno zdravstveno zavarovanje

Ob tem pa so na ZPIZ upokojence obvestili tudi o spremembah na področju premij za prostovoljno dopolnilno zdravstveno

Upokojenci se bodo že konec meseca razveselili »božičnice«, v januarju pa višjih pokojnin.

/ Foto: Primož Pičulin

zavarovanje, ki se ukinja. S 1. januarjem se namreč uvaja obvezni zdravstveni prispevek.

»Upokojencem, ki imajo dopolnilno zdravstveno zavarovanje sklenjeno pri Vzajemni zdravstveni zavarovalnici, je zavod premijo nazadnje odtegnil ob izplačilu novembrskih pokojnin, saj se je premija plačevala vnaprej. Upokojencem, ki imajo sklenjeno dodatno zdravstveno zavarovanje pri Triglav zdravstveni zavarovalnici ali pri Generali zavarovalnici, pa bo zavod

premijo za to zavarovanje nazadnje odtegnil konec decembra 2023 ob izplačilu decembrskih pokojnin,« so povedali.

Upokojenci bodo letos prvič dobili tudi »božičnico«, izplačana bo z decembrsko pokojnino, in sicer 28. decembra. Višina bo odvisna od višine pokojnine, znašala bo od 58 do 182 evrov.

Z izplačilom januarjskih pokojnin bo zavod začel z odtegotvanjem obveznega zdravstvenega prispevka od pokojnin v višini 35 evrov. Po novem torej

upokojenci tega zneska ne bodo več plačevali prek trajnika ali položnic, temveč jim bo premijo poravnal ZPIZ, izplačana pokoj-

nina pa bo za 35 evrov nižja. Prejemnikom denarne socialne pomoči in vojnim veteranom pa bo premijo še namreč plačeval državnih proračun.

Že več kot dvesto družbeno odgovornih

Napreden certifikat za družbeno odgovornega delodajalca sta na podelitvi prejšnji teden prejeli tudi dve gorenjski podjetji, šenčurski Elementum – Ag in Gorenjska banka.

ALEŠ SENOŽETNIK

Ljubljana – Ekvilib Inštitut je prejšnji teden podelil certifikate Družbeno odgovoren delodajalec tridesetim podjetjem in organizacijam. Med letošnjimi prejemniki sta tudi gorenjski podjetji. Napredni certifikat sta namreč prejela šenčursko podjetje

Elementum – Ag in Gorenjska banka.

V zadnjih štirih letih je Ekvilib Inštitut skupaj s partnerji v postopek pridobivanja certifikata popeljal že več kot dvesto organizacij. Doslej je pristopni certifikat prejelo 185, naprednega pa 37 delodajalcev.

Certifikat je namenjen podjetjem in organizacijam

z najmanj petimi zaposlenimi. Skozi širok nabor ukrepov delodajalcem ponuja priložnosti za izboljšanje na področju usklajevanja zasebnega in poklicnega življenja, varnosti in zdravja na delovnem mestu, medgeneracijskega sodelovanja, nediskriminacije ter etičnega vodenja. Kot je povedal vodja certificiranja

Gašper Zakrajšek z Ekvilib Inštituta, povečevanje števila imetnikov certifikatov kaže na to, da je bila odločitev za tovrstno certificiranje umestna in potrebna. O tem pa pričajo tudi številne raziskave, ki zaznavajo družbeno odgovorno in trajnostno poslovanje kot enega od osrednjih podjetniških trendov.

Preboj predorske cevi v začetku novega leta

Hrušica – Dela pri izkopu druge cevi predora Karavanke zaradi zahtevnih geoloških pogojev potekajo počasneje od načrtov. Kot so nam povedali v družbi Dars, so do 1. decembra izkopali 2892 metrov globoko, kar je približno 84 odstotkov izkopa slovenskega dela predora. Če v nadaljevanju ne bo prišlo do poslabšanja geoloških razmer in vdorov hribinske vode, naj bi do preboja do avstrijske strani prišlo v začetku leta 2024.

Omejitev obiskov na Kliniki Golnik

Golnik – S Klinike Golnik so sporočili, da so zaradi povečanega števila respiratornih okužb vse do preklica omejili obiske na eno zdravo osebo na bolnika na dan. Obiski niso dovoljeni osebam, mlajšim od 12 let. Obiskovalcem priporočajo, da si pred obiskom nadenejo zaščitno kirurško masko. Že nekaj časa velja omejitev obiskov tudi na vseh oddelkih kirurške službe in internistične službe v Splošni bolnišnici Jesenice.

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme **ŠTEFANIJA GAŠPERLIN** iz Preddvora.

Pred zimo ostali brez kurjave

1. stran

»Po letu 2009 je bilo takšnih okvar na cevovodih vse več, zato smo kot upravnik začeli etažne lastnike oziroma njihove predstavnike opozarjati in pozivati k celoviti obnovi toplovoda. V letu 2020 je bil izdelan projekt za celovito obnovo kotlovnice in tudi cevovodov. Kotlovnica je bila prenovljena v celoti, soglasja etažnih lastnikov za naročilo obnove zunanjih cevovodov pa nismo pridobili,« tudi pravi direktor Novljan in dodaja, da je bilo letos oktobra ob zagonu naprav v kotlovnici ugotovljeno, da zunanji toplovod pušča.

»V kratkem smo ugotovili, da do puščanja prihaja na vzhodni od dveh glavnih vej toplovoda. Ker točnega mesta okvare nismo mogli ugotoviti, smo takoj naročili izkop na delih, kjer bi najverjetneje lahko prišlo do puščanja. Ob izkopu pa je bilo žal ugotovljeno, da so dejansko vse cevi dotrajane in je tako imenovano krpanje nesmiselno. Kot dober gospodar smo takoj začeli vse aktivnosti s ciljem zamenjave celotne veje toplovoda,« pravi Robert Novljan in pojasnjuje, da se po tej veji s toplo vodo za ogrevanje oskrbuje pet

Pred ogrevalno sezono so ugotovili, da cevi puščajo in jih je nujno zamenjati. / Foto: arhiv SPO

stolpnic, v katerih je skupno 275 stanovanj, ki so še vedno brez ogrevanja.

Radiatorji bodo kmalu topli

»Predvidoma bodo dela končana v dveh tednih, ogrevanje pa bo postopoma po posameznih stavbah možno že v začetku naslednjega tedna,« še pravi Robert Novljan in dodaja, da se bodo zato, ker so etažni lastniki stanovanj v naselju solastniki skupne kotlovnice, stroški obnove plačali iz rezervnih skladov posameznih stavb.

Sicer pa so stroški ogrevanja odvisni od dejanske

porabe toplote, zato stanovalci v stavbah, kjer ni bilo ogrevanja, teh stroškov do začetka ogrevanja ne bodo imeli. Žal pa so stanovalcem nastali dodatni stroški za elektriko, ki se porablja za začasno ogrevanje.

Stanovalci naj o soglasju ne bi nič vedeli

Stanovalci se tako glede ogrevanja znajdejo vsak po svoje, z električnimi radiatorji, kaloriferji in klimatskimi napravami. »V svojem stanovanju za ogrevanje zdaj uporabljam klimo, ki pa je že precej iztrošena in jo bo treba kmalu zamenjati. Žal

so radiatorji mrzli in upam, da bodo dela čim prej zaključena,« pravi Vera Zakšek, ki pa se ne strinja, da bi bili za neopravljena dela na toplovodu krivi stanovalci.

»Nikoli nismo dobili nikakršnih papirjev s pozivi o zamenjavi cevovodov ali morebitnem potrebnem soglasju. Ne vem, kdo in kdaj naj bi nam to predlagal, saj tega ni bilo v nobenem od zapisnikov, ki smo jih dobili. Če so to res kdaj predlagali, naj dokažejo, saj tisti stanovalci, s katerimi sem se zadnje čase pogovarjala, o tem ne vedo nič,« še dodaja Vera Zakšek.

K

KOMENTAR
NIKA TOPORIŠ

Trajnostni prazniki

Praznični čas, ki se nam nezadržno približuje, velja za čas radosti, povezovanja in praznovanja. Kljub temu pa so tradicionalne prakse prazničnega obdobja povezane s povečano potrošnjo in posledično tudi okoljskimi izzivi. Glede na naraščajočo ozaveščenost o trajnostnem življenjskem slogu postaja vse pomembnejše, da premislimo o vseh svojih praksah in se odločimo za okolju prijaznejše alternative. Če se osredotočimo na decembrska praznovanja, obstaja kar nekaj možnosti, da ohranimo praznični duh, a vseeno praznujemo trajnostno.

V poplavi božično-novoletnih okraskov, ki že vse od novembra polnijo nakupovalne police, se lahko odločimo za okrasitev iz recikliranih materialov ali pa še bolje – raziščemo svojo ustvarjalno žilico in okraske izdelamo iz materialov, ki jih najdemo v naravi. Poleg tega lahko k varovanju okolja bistveno pripomore uporaba energetske učinkovite razsvetljave in omejevanje časa, ko je prižgana. Večkrat opazim, kako na nekaterih hišah lučke utripajo tudi pri belem dnevu, in sprašujem se, ali je to res potrebno. Ali bi bilo praznično vzdušje morda ohromljeno, če bi uporabili stikalno uro? Ali pa je morda pomembno le, da gorijo dlje kot sosedove?

Tudi pri darilih lahko uvedemo spremembe. Morda bi bilo celo bolj učinkovito, da bi namesto materialnih stvari po-

darjali doživetja. Vstopnica za koncert, bon za večerjo ali pa obisk kakšnega od muzejev lahko ustvarijo nepozabne spomine, ki jih ne moremo nadomestiti z dragim nakitom, novimi oblačili ali pa vrečami sladkarij. Če pa že ne moremo mimo kupovanja daril, jih vseeno lahko podarimo s trajnostnim pridihom – lahko se odločimo za darila lokalnega proizvajalca in na ta način podpremo skupnost ali pa izberemo okolju prijaznejšo embalažo, ki bo nadomestila darilne vrečke, s katerimi se le polnijo predali, nato pa jih nihče več ne uporabi. Če razmišljamo o decembru in praznikih, pa seveda ne moremo mimo miz, na katerih se kopičijo dobrote. Sploh pri hrani je mogoče peljati trajnostne pristope. Že zgolj pazljiv izbor sestavin, nakup lokalnih in sezonskih proizvodov in pametna uporaba ostankov hrane lahko bistveno pripomorejo k zmanjševanju negativnih vplivov na okolje.

Morda bo kdo ob tem razmišljal, kakšni so prazniki brez bohotne razsvetljave, gore daril pod novoletno jelko in hrane, da se je ne moremo niti nagledati. Pa vendar, trajnost ne pomeni nujno odpovedovanja užitek in razkošju. Pomeni le iskanje bolj domiselnih pristopov, ki resda morda ne ponujajo trenutnega zadovoljstva, vendar ponujajo zadovoljstvo v ustvarjanju sprememb, ki imajo dolgoročno gledano pozitiven vpliv.

Donacija gasilcem in porodnišnici

Zavarovalnica Triglav je namenila sredstva za sofinanciranje gradnje gasilskega doma na Godešiču in kranjski porodnišnici za aparat za novorojenčke.

URŠKA PERNEL

Kranj – V Zavarovalnici Triglav so v sklopu tradicionalne novoletne akcije Za boljši jutri že desetič zapored podprli preventivne projekte po vsej Sloveniji. Kranjska območna enota je del svojih sredstev namenila Prostovoljnemu gasilskemu društvu Godešič za sofinanciranje gradnje gasilskega doma ter Bolnišnici za

ginekologijo in porodništvo Kranj, kjer so dobili aparat za neinvazivno dihalno podporo novorojencu za varno zdravljenje dihalne stiske po rojstvu.

Kot so povedali, se bodo z novim gasilskim domom pogoji dela gasilcev na Godešiču povsem spremenili, enota bo imela primerne prostore za shranjevanje opreme, učenje in vajo. Novi gasilski dom bo tudi

stičišče družabnega življenja in prostor za preventivno vzgojo mladine in ozaveščanje drugih starostnih skupin.

Kranjski porodnišnici pa bodo z donacijo in nakupom nove aparature omogočili, da bodo novorojence z blažjo dihalno stisko, predvsem večje nedonošenčke, lahko oskrbeli sami. To pomeni, da jih ne bo treba premeščati v UKC Ljubljana in s

tem ločevati od mater.

Z akcijo Za boljši jutri so v Zavarovalnici Triglav doslej podprli že več kot 250 preventivnih projektov na področju zdravstva, socialnega varstva, civilne zaščite, poplavne in prometne varnosti ... Kot poudarjajo, se pri tem zavedajo pomena povezanosti z lokalnimi skupnostmi, ki lahko najbolj prepoznajo klic na pomoč in potrebe v svojih krajih.

Zbrana sredstva so razdeljena

ANA JAGODIČ DOLŽAN

Mengeš – Prostovoljno gasilsko društvo (PGD) Mengeš je razdelilo nekaj več kot 508 tisoč evrov, zbranih v odmevnih akcijah za pomoč članu Sandiju Zajcu in društvu po avgustovskih poplavih. Na podlagi namena nakazila in

odgovorov bank glede transakcij, pri katerih namena niso mogli razbrati, je Zajcu pripadlo 378.484,4 evra donacij. Njegovi nekdanji partnerici so nakazali 95.547,12 evra, društvo pa je prejelo 34.245,77 evra prejetih sredstev. Kako bo PGD porabil donacije, bo, kot so napovedali,

opredeljeno na eni izmed naslednjih sej.

V objavi podatkov so med drugim tudi poudarili, da predsednik društva ni pridobil soglasja in sklepa upravnega odbora za zbiranje donacij v korist posameznika; poteza je bila po njihovi oceni nepravilna in nepravilna. Predsednik je

po nezaupnici članov PGD podal odstopno izjavo.

V društvu so ob razpletu zgodbe z donacijami prejeli tudi odgovor Gasilske zveze Slovenije glede začasne izključitve Zajca iz operativne enote, ker naj ne bi upošteval povelja. Kot je ugotovila arbitražna, društvo ni imelo pravne podlage za suspenz.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Urška Pernel, Simon Šubic

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertonec, Alenka Brun, Ana Jagodič Dolžan, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Maša Likosar, Klara Mrak, Urška Pernel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič

stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Cveto Zaplotnik, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, IlovarStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE

Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek, petek, od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 17.000 izvodov / Redne priloge: Vikend, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Tiskarsko središče d. o. o. / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: torek 2,50 EUR, petek 2,80 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Uredili sodobno zasneževanje

Na Soriški planini so pred novo smučarsko sezono, ki naj bi jo začeli to soboto, izvedli dvomilijonsko investicijo v zasneževalni sistem. Obseg izdelave umetnega snega so povečali kar za trikrat.

ANA ŠUBIC

Soriška planina – Na Soriški planini so pred novo smučarsko sezono posodobili in razširili sistem umetnega zasneževanja, s čimer bodo lahko smuko omogočili tudi v snežno podhranjenih zimah. »Čprav ima Soriška planina zelo ugodno mikroklimo za snežne padavine, so vremenski ekstremi vse pogostejši, zato je bila za ohranitev zimskega poslovanja nujna odločitev

za izgradnjo novega vodnega zadrževalnika in sodobnega črpališča,« je na nedavnem dnevu odprtih vrat, na katerem so predstavili novosti, pojasnila direktorica Turističnega centra Soriška planina Polona Golija. Upajo, da bo vreme te dni ugodno za umetno zasneževanje, saj želijo sezono začeti že v soboto.

Investicija v sodoben zasneževalni sistem je njihova največja doslej; stala je skoraj dva milijona evrov,

pokrili pa jo bodo z lastnimi prihranki in posojilom. Na državnem razpisu za preoblikovanje smučarskih centrov v letošnja gorska središča niso mogli kandidirati, saj zasneževanja ni zajemal. »Nova žičnica nam brez snega ne bi kaj dosti pomagala,« je dejal prokurist Turističnega centra Soriška planina in tehnični vodja Domen Pintar. S posodobitvijo zasneževanja so po besedah Golijeve obseg izdelave tehničnega snega

povečali kar za trikrat. Krepko so povečali vodno akumulacijo: če so prej razpolagali z od 4500 do 5000 kubičnimi metri vode, jih imajo zdaj 20 tisoč. Uredili so tudi sodobno črpališče s kapaciteto 80 litrov sekundo, transformatorsko postajo, zasneževalne linije in dokupili snežne topove, da jih imajo zdaj dvajset. »Prej smo bili sposobni zasnežiti le polovico proge Slatnik, zdaj pa bomo lahko zasnežili tri do štiri proge, tudi z vrha smučišča,« je pojasnil Pintar.

Podaljšati obratovanje

»S to investicijo si bomo podaljšali število obratovalnih dni na rentabilno raven poslovanja in zagotovili stabilno poslovno okolje za trženje drugih storitev, saj je snežna garancija tudi pogoj za uspešno oddajo spalnih kapacitet in gostinskih storitev,« je poudarila Polona Golija. V novo sezono bodo vstopili tudi s povečanim otroškim smučarskim parkom, ki so ga prav tako opremili z zasneževanjem, in novim produktom: nočnim sankanjem z vlečnico Slatnik. Kupili so namreč sani za namestitev na vlečnico in

Domen Pintar in Polona Golija, prokurist in direktorica Turističnega centra Soriška planina / Foto: Gorazd Kavčič

z novimi lučmi osvetlili kilometer proge.

Primer dobre prakse

Železnikarski župan Marko Gasser se je na dnevu odprtih vrat zahvalil zagnani ekipi turističnega centra, ki skrbi za Soriško planino ter vlaga v posodobitev smučišča, tekaških in sankarskih prog, poleg zimske ponudbe pa razvija še pohodne in gorskokolesarske poti, nastanitveno in gostinsko ponudbo ... »V Občini Železniki bomo storili vse, kar je v naši moči, da podpremo vaše delovanje,« je obljubil. Tudi v Bohinju so se po besedah župana Jožeta Sodje veseli razvoja Soriške planine; ne nazadnje ji že nekaj časa omogočajo pridobivanje sredstev na občinskem

razpisu za spodbujanje razvoja zimskih centrov, saj je smučišče tik ob meji z občino Bohinj, poleg tega pa jo s tem promovirajo. »Čestitke za investicijo in pogum, ker ni mačji kašelj izvesti tako veliko investicijo, sploh ne v današnjih časih,« je dejal Sodja. Čestitkam se je pridružil tudi direktor Turizma Bohinj Klemen Langus. »Ste primer dobre prakse, od vas se lahko učimo, skupaj smo pa lahko še močnejši,« je dejal Langus in dodal, da v zadnjih letih zelo uspešno medsebojno sodelujejo na področju marketinga in razvoja produktov. Na Soriški planini so se sicer v preteklih letih intenzivno posvečali tudi razvoju letošnjega turizma z možnostjo aktivnosti v vseh letnih časih.

Na Soriški planini so bili s prejšnjim sistemom sposobni zasnežiti le polovico ene proge, zdaj pa bodo lahko zasnežili tri do štiri proge. / Foto: Gorazd Kavčič

Na Krvavcu pripravljeni

Na Krvavcu je nova šestsedežnica že pripravljena na začetek letošnje smučarske sezone.

ALEŠ SENOŽETNIK

Grad – Med devetimi smučišči, na katerih so ob izdatni podpori države in EU letos investirali v nove žičniške naprave, je tudi Krvavec. Kot nam je povedal direktor in lastnik RTC Krvavec Janez Janša, je sedežnica prejšnjo

sredo že pridobila uporabno dovoljenje, v teh dneh pričakujejo še obratovalno.

»Sedežnica je pripravljena,« je ob novinarskem obisku, ki ga je pripravila Slovenska turistična organizacija, zagotovil Janša. Nova šestsedežnica z ogrevanimi sedeži družbe Leitner

bo 1300 metrov razdalje med krvavško Plažo in vrhom Zvoha premagovala s hitrostjo pet metrov na sekundo, za prevoz bodo smučarji tako porabili dobre štiri minute. »Imamo napravo, ki vas bo na vrh pripeljala hitreje, kot boste smučali dol, kar je seveda tudi

čar smučanja,« je še povedal Janša.

Na Krvavcu so sicer letos investirali tudi v dodatnih 15 novih stolov na stari sedežnici Vrh Krvavca, kar bo razbremenilo čakalne vrste pred to napravo, sredstva pa so namenili tudi za digitalizacijo krožnokabinske žičnice ter še nekaj produktov, med njimi nakup petdesetih novih e-koles, ureditev trim steze, energetskih točk in obnovo adrenalinskega parka.

Vložek jih je stal enajst milijonov evrov, od tega je bilo osem milijonov nepovratnih sredstev. Levji delež investicije predstavlja nova šestsedežnica.

Čprav so krvavške strmine že bele, pa se smučarska sezona še ni začela, saj snega še ni dovolj. »Pričakovali smo, da bomo smučišče odprli ta konec tedna, a se nam je pokvaril motor, ki poganja črpalko, ki črpa vodo iz doline na Zvohe, zaradi česar smo morali pripeljati nov motor, ga sestaviti

Janez Janša, direktor RTC Krvavec / Foto: Aleš Senožetnik

in zagnati. Zdaj se voda že črpa v akumulacijsko jezero, a je do petka še pre malo časa, da bi pripravili smučišče,« je pojasnil direktor RTC Krvavec, ki se zato nada, da bosta vlada in ministrstvo v prihodnje nepovratna sredstva namenila tudi za zasneževanje.

Celodnevna smučarska vozovnica bo v letošnji sezoni stala 41 evrov, kar je dva evra več kot lani, v primeru, da jo bodo smučarji kupili na spletu, pa jo bodo še vedno ponujali po lanski ceni 39 evrov. Kako uspešna bo tokratna zimska sezona, je trenutno še prezgodaj govoriti, Janša pa bi bil zadovoljen, če

bi gostili med 150 in 200 tisoč obiskovalcev.

Smučišče si sicer želijo razširiti tudi na levo stran Zvoha, a jih ureditev proge čaka v naslednjem letu, saj morajo za investicijo najprej pripraviti presojo vplivov na okolje. Sicer pa prvi mož RTC Krvavec dolgoročni razvoj smučišča vidi v povezovanju z Veliko planino. »Preko Zvoha in Kompetele bi se s krožnokabinsko žičnico lahko povezali s kamniškimi delom, s tem pa pridobili skupno okoli sto kilometrov prog, kar bi to smučišče postavilo na evropski zemljevid,« je o viziji razvoja povedal Janša.

Nova šestsedežnica bo smučarje na Zvohe vozila s hitrostjo pet metrov na sekundo.

/ Foto: Aleš Senožetnik

Častni občan je Jernej Kosmač

Pred 531 leti je Tržič dobil posebne pravice in svoboščine ter bil iz vasi povzdignjen v trg. V spomin na ta dogodek Tržič danes, 12. decembra, praznuje občinski praznik, ki so ga tudi letos počastili s slavnostno akademijo.

NIKA TOPORIŠ

Tržič – V petek, 8. decembra, so na odru Kulturnega centra Tržič počastili občinske nagrajence, ki so zaslužni, da je tržiška skupnost tesno povezana in aktivna. Ob tej priložnosti je župan Občine Tržič Peter Miklič poudaril, da so pred enim letom dali zavezo, da bodo delovali pošteno, česar ni bilo težko uresničiti, vseeno pa je težje delovati tako, da bo vsem prav, kajti stvari niso vselej enoznačne. »Ena lepših plati županovanja je ta, da pri svojem delu vsakodnevno srečujete izjemne ljudi. Nekateri med njimi so že znani, uspešni, za nekatere pa morda nikoli ne bi vedel, saj so s svojim delom in prizadevanji anonimni za širšo javnost, so pa za določene skupine ljudi in skupnosti neprecenljivi. Mednje zagotovo sodijo tudi današnji nagrajenci. Ljudje, ki svoje delovanje in del svojega življenja posvečajo skupnim ciljem in nesebično delujejo v dobro mesta in skupnosti,« je dejal tržiški župan in dodal, da je lepo živeti v skupnosti, ki premore toliko sposobnih, talentiranih, požrtvovalnih in uspešnih ljudi.

Priznanja župana so letos prejeli Boštjan Meglič za svoja konservatorska

Prejemniki županovih priznanj, občinskih diplom in plaket ter častni občan Jernej Kosmač ob tržiškem županu Petru Mikliču / Foto: Tina Dokl

in restavratorska dela, Dragi Kuhar za aktivno, veliko-odnosno in srčno opravljanje prostovoljnega dela in prispevek k socialnemu življenju varovancev Doma Petra Uzarja, Katarina Kuzma za dolgoletno strokovno in srčno vodenje Mladinskega centra Tržič, Marjetka Slabe za dolgoletno vsestransko prostovoljsko udejstvo vanje v lokalni skupnosti in Magda Mandelc za velik prispevek k razvoju rokometu v Tržiču in delo z mladimi. Diplomi Občine Tržič sta šli v roke kolektiva Doma Petra Uzarja ter družine Kavvar, ki skrbi za planino Korošica, podelili pa so tudi občinske plakete. Plaketo Občine Tržič so si prislužili

Prostovoljno gasilsko društvo Kovor za sto let neprekinjenega in požrtvovalnega delovanja ter pomemben prispevek k uspešnemu razvoju gasilstva v občini Tržič, Erna Meglič za dolgoletno napredno delo v šolstvu, razvoj šolstva v Tržiču in sodelovanje kriške šole z lokalno skupnostjo, Monika in Peter Vogelnic za 25 let skrbnega in predanega gospodarjenja v Domu na Kofcah ter Boštjan Ahačič za pospeševanje razvoja kakovostnega in vrhunškega športa v Tržiču in Sloveniji. Javna agencija RS za varnost prometa pa je podelila svečano listino tržiškemu Združenju šoferjev in avtomobilstva.

Naziv častni občan

Častni občan Občine Tržič pa je postal Jernej Kosmač, ki s svojim življenjskim delom krepi slovensko domačo in umetno obrt ter skrbi, da tradicija ostaja živa. Kosmač je dejal, da je hvaležen vsem, ki so prepoznali prizadevanja vseh nagrajencev, ne le njegovega. »Ne rečemo zaman, da je Tržič biser med gorami. Radi ga imamo, ponosni smo nanj in na njegovo dediščino. Čeprav ni vedno lahko, si upam reči v imenu vseh nagrajencev, da se vsi trudimo, da bi biser med gorami tudi ostal. Želimo si, da bi ohranil sijaj in da bi bil to prostor ustvarjanja, razvoja in prihodnosti,« je dejal Jernej Kosmač.

V Kranju znova pomagajo občanom v stiski

V dobrodelni akciji V Kranju dobro v srcu mislimo do sredine januarja zbirajo denarno pomoč za zagotavljanje osnovnih potreb posameznikov in družin v stiski.

SIMON ŠUBIC

Kranj – V mestni občini Kranj že peto leto zapored poteka dobrodelni projekt V Kranju dobro v srcu mislimo, s katerim na pobudo župana Matjaža Rakovca zbirajo denarno pomoč za posameznike in družine v stiski. Izbrali so jih na podlagi predlogov kranjskih osnovnih šol, Društva upokojencev Kranj in Centra za socialno delo Gorenjska, Enota Kranj.

Med tistimi, ki potrebujejo pomoč, je tudi tričlanska družina. Pravijo: »V hiši živimo še skupaj s taščo in njenim bratom, ki ima neozdravljivo bolezen. Mati opravlja dve službi, tudi nočno. Zaradi

neporavnane dolga iz razpadle partnerske zveze smo tik pred izvršbo hiše. Smo v hudi stiski zaradi preživetja in izvršbe, saj kljub temu, da mati opravlja dve službi, ne vemo, kako naj zberemo denar v tako kratkem času.« Pomoč potrebuje tudi upokojenka, ki živi sama. »Pokojsnica je nizka, življenjski stroški pa so vedno višji. Čeprav živim skromno, je težko včasih priti skozi mesec. Prosim, če mi lahko pomagata za nakup olja za kurjavo in položnice. Le tako me to zimo ne bo zeblo,« je povedala. Podobnih zgodb je še več, nekatere pa so predstavljene na spletni strani Mestne občine Kranj.

»Težke osebne zgodbe družin in posameznikov, še posebej otrok, se nas vse zelo dotaknejo. Ni nam vseeno in ne sme nam biti vseeno, da ne bi našli pomoči zanje. Samo hiter razmislek je potreben, česa ne potrebujemo, in se odločimo za donacijo v korist najranljivejših. K sodelovanju smo že povabili gospodarske in druge organizacije, nekatere so se že odzvale, izjemno pomembni pa so prispevki številnih posameznikov. V Kranju smo pripravljene zblížiti srca in skupaj ustvarjati boljšo skupnost,« k sodelovanju vabi kranjski župan. Organizatorji dobrodelnega projekta, Zavod za

turizem in kulturo Kranj v sodelovanju z Društvom prijateljev mladine (DPM) Kranj in Zvezo prijateljev mladine Slovenije (ZPMS), zagotavljajo, da bodo zbrane donacije namenili zagotavljanju osnovnih potreb, kot so hrana, oblačila, šolske potrebščine, plačilo vrtcev in šolske prehrane, ter bodo usmerjene v izboljšanje kakovosti življenja socialno šibkih občanov.

Dobrodelna akcija poteka do 15. januarja. Dotlej lahko donirate po pet evrov, tako da na številko 1919 pošljete sporočilo KRANJ5. Prostovoljni prispevek lahko nakažete tudi na transakcijski račun DPM Kranj (SI56 6100 0000 5487 540, odprt pri Delavski hranilnici, d. d., Ljubljana, s sklicem SI00 500-15112023, koda namena: CHAR, referenca/sklic: V KR DOBRO V SRCU MISLIMO) ali ZSMS (SI 56 0310 6100 1018 757, odprt pri SKB banka, d. d., s sklicem SI00 07-245017, koda namena: CHAR, referenca/sklic: V KR DOBRO V SRCU MISLIMO).

PREJELI SMO

Poslavljanje od loncev s pepelom

Ob objavi pisma bralke »pokojnikove sestre« v 94. številki vašega časopisa sem že sklenil napisati nekaj misli o tej problematiki. Ker pa mi časovno ni takoj uspelo, sem to namerljivo opustil. Ko pa sem videl objavo pisma gospe Mire Stušek, ki jo poznam kot zelo prizadevno članico slovenskega Hospica in torej kompetentno osebo, ki lahko o tej zadevi kaj reče, sem se odločil, da še jaz dodam nekaj misli, saj je tema postala zanimiva tudi zato, ker se je oglasila še prizadeta pogrebna služba.

Pravzaprav ni moj namen kaj reči o vlogi in izvajanju koncesionarja, pogrebne službe Navček, d. o. o. Saj je že direktorica družbe pojasnila, da pač delujejo v okviru tega, kar jim omogoča zakonodaja. Zato velja moja kritika zakonodajalcu. Že dolgo ugotavljam, da je treba izvedbi slovesa od pokojnice ali pokojnika vsekakor posvetiti več pozornosti in pietete. Pa tudi žaljujočim je treba omogočiti, da se lahko kar se da dostojno, brez nepotrebnega dodatnega obremenjevanja poslovijo od svojih dragih.

Vse okoli pogreba, posebno pa čas neposredno po nastopu slovesa, je zelo intimna in občutljiva situacija za žalujoče.

Že iz tega razloga je nek nepoznan koncesionar nesprejemljiv. O tem, komu bodo svojci zaupali svojega umrlega, mora biti prepuščeno edino njim. Tudi telo umrlega zasluži vse spoštovanje. Tu je vsako zakonsko vmešavanje popolnoma zgrešeno. Zakonsko določene koncesije so ne samo vmešavanje v prosto voljo državljanov, ampak podpirajo neelojalno konkurenco med pogrebnimi podjetji in lahko pogojujejo v nekaterih primerih tudi površno opravljanje dela.

Danes živimo v času, ko so sorodniki, bolj kot nekdaj, raztreseni po vsem svetu. Zato bi morali biti omogočeno, da se svojci poslovijo od umrlega še v »naravi«, da ga še lahko vidijo na mrliškem odru v mrliški vežici. Pot v krematorij naj bi pokojnik oziroma pokojnica nastopila šele po pogrebnih slovesnostih v cerkvi ali kapeli. Sedaj se v glavnem pogrebna slovesnost opravi kar pred pokopališčem na prostem, v glavnem ni niti na razpolago možnosti sedenja, kar je problem tudi za starejše pogrebce. Na nedavnem pogrebu na Bledu sem doživel, da nismo našli niti enega stola za sorodnike, ki ima bolne noge in je težko stala.

V našo zavest mora prodreti spoznanje, da se kultura nekoga naroda zrcali tudi v odnosu do njihovih mrtvih.

FRANCI KINDLHOFER,
ZASIP

Donacija iz pobratenega Nagolda

Jesenice – Pobrateno mesto Nagold je Jesenicam podarilo dobrih 19 tisoč evrov sredstev za nakup opreme za Civilno zaščito in gasilce. Za to so se odločili po avgustovski groznji sprožitve plazov nad Koroško Belo. Kot so pojasnili na Občini Jesenice, so kupili dve interaktivni LCD tabli z nosilcem in zvočniki, dva prenosna baterijska reflektorja, dve taktični polnilni svetilki, tri črpalke za črpanje vode, en agregat, dva prenosna računalnika in dva prenosna tiskalnika.

Ljudska univerza Radovljica, Kranjska cesta 4, 4240 Radovljica, kot upravljavec nepremičnine na podlagi tretjega odstavka 65. člena Zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti (ZSPDLSL-1, Ur. l. RS 11/18, 79/18) in 19. člena Uredbe o stvarnem premoženju države in samoupravnih skupnosti (Ur. l. RS št. 31/2018; v nadaljevanju: Uredba)

ODDAJA V NAJEM GOSTINSKI LOKAL v Čebelarskem centru Gorenjske, Rožna dolina 50a, Lesce.

Delno opremljen poslovni prostor, ki je predmet najema, obsega 39,42 kvadratnega metra neto uporabne površine.

Izhodiščna vrednost mesečne najemnine brez obratovalnih in drugih stroškov znaša 275,94 EUR.

Poslovni prostor se oddaja v najem izključno za opravljanje registrirane dejavnosti na področju gostinske ponudbe in za določen čas 5 let.

Celotno besedilo namere o sklenitvi neposredne pogodbe je objavljeno na: www.cricg.si.

Več informacij na: cebelarski.center@gmail.com ali 031 628 499.

Dobro obiskan simpozij

SUZANA P. KOVAČIČ

Podbrezje – Nedavni tretji in letos mednarodni simpozij akademije Podbreška potica, ki so ga gostili v Štali 1894 na kmetiji Matijovc v Podbrezjah, je postregel s predavateljema dr. Herto Maurer-Lausegger, ki je predstavila kulturo kruha v alpsko-jadranskem prostoru, ter prof. dr. Janezom Bogatajem, ki je govoril o tem, kako živeti s kulturno dediščino v sodobnem svetu. Oba govornika sta predstavila vse tisto, kar je vredno

in sestavlja našo bogato kulinarčno in kulturno krajino. Dobro obiskan dogodek je v okviru KD Tabor Podbrezje zasnoval Jernej Jeglič, ki je svoj nagovor začel s kiticama pesmi, ki jo je podbreški pesnik Milan Debeljak posvetil mojstricam peke Podbreške potice. Simpozij sta z nastopom obogatila vrhunska glasbenika Ana Julija Mlejnik Železnik na violini in Luka Mlejnik Železnik na flavti, ob zaključku so predvajali krajši film s Poldetom Bibičem v vlogi Franca K. Pirca.

Predavanje dr. Herte Maurer-Lausegger / Foto: J. Jeglič

V Trziču sprejeli proračun

SUZANA P. KOVAČIČ

Trzič – Tržiški občinski svetniki so na četrtkovi seji sprejeli občinski proračun za leto 2024, za katerega je župan Peter Miklič dejal, da je razvojno naravnano, ambiciozen in je najvišji v zgodovini občine. Prihodkov je za približno 21,4 milijona evrov, odhodkov za približno 30,2 milijona evrov. Večji del razlike bodo pokrili iz presežka preteklih let, a če bodo vse zastavljene projekte stodostno izvedli, bo najverjetneje potrebno zadolževanje. Kar nekaj projektov, kot sta Izobraževalno in športno središče Križe in prizidek k ZD Trzič, je namreč vezanih na evropska in državna sredstva, kjer občino vežejo

tudi roki, tudi poplavalna sanacija, podjetniški inkubator, park Radetzky. Precej sredstev je namenjenih za vzdrževanje cest, vodovodov. Država je obljubila sofinanciranje sončnih elektrarn, je pojasnil župan, a kot je bilo slišati na seji, bi se moral Trzič bolj zanašati na svoje naravne vire, kot je biomasa. Določena sredstva so namenjena za OPN, januarja bo javni natečaj za ureditev Atrija in tržnice v mestnem jedru Trziča. Več je sredstev za javne zavode, največji porast stroškov je opazen pri prevozih učencev. V proračun je vključen tudi amandma podžupanje Metke Gaberc, da se nekaj več sredstev nameni spodbujanju razvoja kmetijstva in podeželja.

Nova koledar in rokovnik Toma Križnarja

Naklo – Bojana in Tomo Križnar sta januarja z motorji, vodiči in stražarji obiskala najtežje dostopno področje Kauniaro v Sudanu. V novem koledarju za leto 2024 z naslovom Človečnost in nečlovečnost 2024 objavljata fotografije prvih evropskih fotografov v Kauniaru v letih po koncu druge svetovne vojne ter fotografije, ki sta jih posnela sama pol stoletja za njimi. Koledar je tudi napovednik, kaj vse boste lahko videli v novem dokumentarnem filmu Pismo Evropi. Koledar in rokovnik Ustanove Toma Križnarja in humanitarne organizacije H.O.P.E. za leto 2024 lahko naročite na elektronskem naslovu tomo.narocila@gmail.com.

Prizadevni tudi letos

Na tradicionalnem, že osmem Dnevu Pokrajinske zveze društev upokojencev Gorenjske so se znova zahvalili najprizadevnejšim članom pokrajinske zveze in društev upokojencev.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Pokrajinska zveza društev upokojencev (PZDU) Gorenjska je minuli četrtek v Kranju pripravila osmi dan društev upokojencev Gorenjske, na katerem so podelili 58 priznanj in plaket najbolj prizadevnim članom upokojenskih društev. »Priznanja boste prejeli, ker se vam v vaših društvi želijo in želimo zahvaliti za vaše uspešno in dolgoletno delo. Nekateri se žal tega dogodka danes ne morejo udeležiti in so se zato opravičili, pa vendar bodo priznanja kljub temu našla pot do njih. Vsem prejemnikom priznanj seveda že naprej iskrene čestitke, saj so si s svojim delom v tem letu to zagotovo zaslužili,« je poudaril Robert Plavčak, ki je bil

»Naj srečanje velja tudi kot apel Zvezi društev upokojencev Slovenije, da si mora nenehoma prizadevati za boljši gmotni položaj upokojencev, za stabilne in višje pokojnine, za učinkovito zdravstvo in za učinkovito izvajanje zdravstvene dolgotrajne oskrbe tudi v praksi, ne samo na papirju.«

Predsednik PZDU Gorenjska Robert Plavčak je na letošnjem dnevu društev upokojencev Gorenjske podelil 58 priznanj in plaket. / Foto: Tina Dokl

letos znova izvoljen za predsednika PZDU Gorenjska, z več kot 23 tisoč člani v 47 društvih upokojencev največje in najbolj aktivne pokrajinske zveze v Sloveniji.

Kot je dejal Plavčak, so bili v pokrajinski zvezi pridni in prizadevni tudi letos. »Naš letni program smo namreč realizirali prav na vseh področjih delovanja, tako na športnem, kulturnem in družbenem področju. Torej smo peli, plesali, kolesarili in 'športali' v različnih disciplinah, se družili na izletih in srečevali tako na literarnih in rokodelskih srečanjih kot tudi v našem hotelu Delfin v Izoli, se konec meseca

septembra zopet srečali v Termah Snovik, kjer nas je bilo več kot tisoč, ter s tem uresničevali naše temeljno poslanstvo, namene in cilje našega delovanja. Upamo in želimo si, da bo tudi prihodnje leto tako ali še bolje,« je povedal.

Za leto 2024 Plavčak upa, »da se iz t. i. vsakodnevnih nove normalnosti, ki to ni, čim prej vrnemo v stare, bolj umirjene tirnice, da se mora z virusom dokončno končati, da se konča morija v Ukrajini in druge vojne po svetu, da se nas usmilijo hude vremenske ujme in da se vendarle konča ta draginja in z njo inflacija, zaradi

katere izgubljam prav vsi in je naša pokojnina vsak mesec vredna manj.«

»Žal so obljube eno, dejanja vlade pa kažejo drugače. Zato naj današnje srečanje velja tudi kot apel naši krovni organizaciji Zvezi društev upokojencev Slovenije, da si mora nenehoma prizadevati za boljši gmotni položaj nas, upokojencev, za stabilne in višje pokojnine, za učinkovito zdravstvo brez neskončnega čakanja v dolgih vrstah, kar nas dobesedno ubija, saj čas ni naš zaveznik, kot tudi za učinkovito izvajanje zdravstvene dolgotrajne oskrbe tudi v praksi,« je še pozval.

V Kranju največji proračun doslej

V Mestni občini Kranj v skladu s potrjenim proračunom v letu 2024 načrtujejo slabih 97 milijonov evrov porabe. Za investicije bodo namenili dobrih 35 odstotkov vseh načrtovanih izdatkov.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Kranjski mestni svetniki so na zadnji seji potrdili predlog proračuna za leto 2024, ki je s 96,7 milijona evrov načrtovanih odhodkov največji doslej. Kot predvidevajo, bo imel mestni proračun v prihodnjem letu skoraj 76,3 milijona evrov prilivov, razliko (20,4 milijona evrov) do predvidene porabe pa nameravajo pokriti z neporabljenimi sredstvi iz letošnjega proračuna in morebitnim zadolževanjem do višine 15 milijonov evrov.

Na strani prihodkov po novem zaradi dviga povprečnine načrtujejo 36,6 milijona evrov iz naslova dohodnine, nedavnih prihodkov bo za okoli deset milijonov evrov (najemnine 5,9 milijona evrov, globe in denarne kazni 655 tisoč evrov,

komunalni prispevek 2,5 milijona evrov), kapitalski prihodki pa so planirani v višini 1,8 milijona evrov (420 tisoč evrov od prodaje avtobusov in 1,4 milijona od prodaje zemljišč). Pričakujejo tudi 13,7 milijona evrov transfernih prihodkov iz državnega in občinskih proračunov, javnih skladov in sredstev Evropske unije.

V prihodnjem letu bo država za izpolnjevanje vseh zakonskih obveznosti občine zagotovila 16 milijonov evrov premalo.

Za tekoče odhodke in transfere, ki skupaj z odplačilom dolga (2,3 milijona evrov) pogojno predstavljajo

fične proračunske stroške, bodo namenili 62,4 odstotka vseh odhodkov, za investicije (31,2 milijona evrov) in investicijske transfere (2,7 milijona evrov) pa dobrih 35 odstotkov vseh izdatkov. V času od sprejetja osnutka proračuna do oblikovanja njegove končne različice so zaradi večjih prihodkov iz dohodnine dodali proračunska sredstva za naslednje investicije: prestatitev Pševske ceste, protipoplavni ukrepi, komunalna ureditev Industrijske cone Laze, rekonstrukcija ceste Breg-Mavčiče, nakup zemljišč za ledno dvorano v Športnem parku Kranj, kolesarska povezava Planina-Poslovna cona Hrastje, obnova lokalne ceste Kranj-Hrastje in ureditev križišč ter avtobusnih postajališč v Žabnici. Za preplastitev

Delavske in Gasilske ceste so sredstva zagotovili v okviru investicijskega vzdrževanja cest. Prioritetni projekti v letu 2024 so sicer Poslovna cona Hrastje, komunalna infrastruktura Golnik-Mlaka in zagotovitev primerčnosti objektov osnovnih šol in vrtcev.

Mirko Tavčar, vodja sektorja za finance in splošne zadeve, je v predstavitvi proračuna opozoril, da se neugodno razmerje med prihodki od dohodnine in fiksnimi izdatki občine, kljub temu da je država povečala povprečnino in občini zagotovila dodatnih 700 tisoč evrov za višje stroške plač v javnih zavodih, povečuje. V prihodnjem letu bo tako država za izpolnjevanje vseh zakonskih obveznosti občine zagotovila 16 milijonov evrov premalo.

Nove cene komunalnih storitev

V občini Škofja Loka bo znesek na položnici za komunalne storitve za štiričlansko družino od februarja dalje višji za skoraj devet evrov.

KLARA MRAK

Škofja Loka – Na četrtkovi seji občinskega sveta so škofjeloški svetniki potrdili nove cene komunalnih storitev. Štiričlanska družina bo morala od novega leta naprej za oskrbo z vodo, čiščenje komunalnih in odpadnih vod ter ravnanje z odpadki plačati skoraj devet evrov več. Položnice z višjimi zneski bodo na naslove občanov prišle februarja. Kot je po seji povedal župan Tine Radinja, je bila to hkrati tudi najtežja točka dnevnega reda, saj dviga cen nihče ne mara. »Zato je toliko bolj pomembno, da nam izvajalci gospodarskih javnih služb, odvoza smeti, oskrbe z vodo in mrliške ogledne službe dobro pojasnijo, v čem so razlogi podražitev. Ti za prihodnja leta najbolj tičijo v dvigu cen dela, v dvigih plač, ki so posledica kolektivnih pogodb, in v dvigu cen energentov. Velik del dviga pa je tudi poračun za leto 2022, saj ta predstavlja šest odstotkov, ki smo jih občanke in občani premalo plačali v letu 2022.« Za povprečno gospodinjstvo bodo tako položnice od februarja dalje višje za skoraj devet evrov. Primož

Cene komunalnih storitev v občini Škofja Loka se bodo z novim letom povišale / Foto: Tina Dokl

Ržen, direktor Komune Škofja Loka, je pojasnil, da bo tako strošek za povprečno gospodinjstvo višji za 13 odstotkov, od tega je sedem odstotkov dvig napovedanih stroškov za leti 2024 in 2025 in šestodstoten poračun za 2022, ko so bili stroški višji od takratnih cen. Cene bodo veljale do 31. decembra 2025, konec leta 2025 bodo pripravili nove elaborate za leti 2026 in 2027 s poračuni za leti 2024 in 2025.

Svetniki so v prvi obravnavi potrdili tudi odlok o urejanju in čiščenju javnih površin v občini kot lokalni gospodarski javni službi, potrdili statut Zavoda 973 in na predlog Zavoda za šport spremembe odloka o sofinanciranju letnega programa športa v občini. »Te omogočajo, da bo za vse prijavitelje in društva mogoča elektronska prijava, za vse bo to lažje in hitreje,« je pojasnil župan. Tudi v novem mandatu bo občinsko volilno

komisijo vodila Mihaela Novak Kolenko, svetniki pa so podali pozitivno mnenje Mojci Šmelcer, edini kandidatki za ravnateljico srednje šole za strojništvo. Na zadnji seji so potrdili tudi postavitev novih spominskih obeležij v Alejo zaslužnih Ločank in Ločanov. V prihodnjih letih jo bodo krasili spomeniki znanstvenici prof. dr. Aleksandri Kornhauser Fraser, pediatrijni Štefaniji Križnar in uršulinki Katarijni (Mariji) Majhnič.

približno sedem milijonov in pol evrov, prvenstveno pa je povezana z glavnimi projekti. Zaključuje se nadgradnja šole s športno dvorano, vključena je tudi nadzidava. Med večje odhodke lahko štejemo odhodek, povezan z naravnimi nesrečami oziroma sanacijami po njih. Tej postavki v proračunu bo treba v nadaljevanju nameniti verjetno še nekaj več denarja. Markičeva je dodala, da so odhodki tako za dva milijona in pol nižji v primerjavi s proračunom za leto 2023, prihodki bodo leta 2024 za milijon evrov nižji in tudi na račun kreditiranja je v prihodnjem letu 1,5 milijona evrov manj. Letos se zaključujejo trije projekti večje vrednosti (vodovod Možjanca, Poslovna cona Preddvor in sanacija zidu v Bašlju), sofinanciranje komunale so zdaj predvideli in se bo subvencioniranje znižalo, medtem ko je pri odpravi sanacij predvidenih sredstev za nekaj več kot milijon evrov, pričemer so del denarja od države že prejeli.

Sledila je razprava, svetniki so proračun v prvem branju sprejeli.

Zaključili tri večje projekte

V Preddvoru so občinski svetniki na zadnji seji razpravljali o višini odhodkov in prihodkov proračuna za prihodnje leto. Skupaj načrtujejo slabih sedem milijonov in pol evrov prihodkov, odhodkov pa dobrih devet milijonov.

ALENKA BRUN

Preddvor – Na predzadnji seji je Simona Markič iz preddvorske občinske uprave na kratko predstavila Odlok o spremembi in dopolnitvi Odloka o proračunu Občine Preddvor za leto 2023 (skrajšani postopek), na zadnji pa je skupaj z županom Rokom Roblekom na kratko predstavila še Odlok o proračunu Občine Preddvor za leto 2024.

Pri rebalansu je bila največja sprememba v proračunu glede intervencijskih stroškov v času ujme oziroma njihova vključitev vanj. Do sprememb višine sredstev je prišlo tudi pri postavki črpanja nepovratnih sredstev za gradnjo športne dvorane s širitvijo šole, ker je eno od ministrstev podalo predlog, da bi še letos počrpali nepovratna sredstva,

in tudi pri kreditni pogodbi z Eko skladom, saj sredstva, ki jih je Eko sklad za potrjenih enajst gradbenih situacij že nakazal, ne bodo porabljena v letošnjem letu. Na zadnji seji pa smo izvedeli, da je predvideni proračun Občine Preddvor malce nižji kot lanski, ker je letošnje leto, kot se je izrazil

župan, v zvezi s črpanjem evropskih sredstev nekoliko »vakuumsko« leto. Letos sicer pričakujejo še dodatna sredstva, in sicer dober milijon evrov od Eko sklada, prihodnje leto pa okoli tristo tisoč evrov za vodovod, kanalizacijo Potoče.

V proračunu načrtovana višina prihodkovnega dela je

Poslovna cona Preddvor / Foto: Alenka Brun

Uresničila se je njihova želja

ANA JAGODIČ DOLŽAN

Breg ob Kokri – Krajanov Tupalič in Brega ob Kokri pretekli četrtek ni povezoval le obnovljeni most, temveč kljub gosti megli tudi veselje, saj je most po obnovi širši, trdnjši, varnejši. Preddvorski župan Rok Roblek je dejal, da je definicija sreče v nesreči.

iz omenjenega odbora, za potrebe posestva Brdo, danes pa mnogim krajša pot v službo in po vsakodnevnih opravkih. Odbor se je zavzel zlasti za ureditev površine za pešce, kar so omogočili z razširitvijo mostu. Na njem je tudi višja ograja, oporni stebri so močnejši, javna razsvetljava in telekomunikacijski vodi so vgraje-

Ob odprtju obnovljenega mostu čez Kokro / Foto: Tina Dokl

Sanacijo je zahtevala polletna ujma, v kateri je most zaradi narasle reke na sredini ostal brez podpornege stebra. Glede na to, da je bila dokumentacija že pripravljena, je spomnil župan, je izvajalec lahko nemudoma začel delati. Občina in člani Krajevnega odbora Tupaliče so se namreč nekaj mesecev prej lotili iskanja rešitve, kako urediti most, da bo ustrezal prometnim tokovom. Zgrajen je bil pred štiridesetimi leti, kot je povedal Janez Brolih

ni v beton in s tem zaščiteni pred vodo.

Izvajalec del po Roblekovih besedah ni imel preprostih nalog, saj so morali most dvigniti, rečni tok je bilo treba preusmerjati, v deževju je voda odnesla dostopne poti, zalivala opaže... »Mislim, da je podjetje HIS opravilo zahtevno delo v zelo težkih pogojih. K sreči ni bilo dodatne škode,« je predstavitev sanacije, ki je stala približno 280 tisoč evrov, zaključil župan, veseli tudi solidarnosti, ki so jo po ujmi pokazali krajani.

Za spremembo obračuna nadomestila

Številke kažejo, da je razlika med najvišjim in najnižjim nadomestilom za uporabo stavbnega zemljišča skoraj osemdesetkratna.

ANA JAGODIČ

Medvode – Ena od zadev, ki jih je na zadnji seji obravnavalo predsedstvo Skupnosti občin Slovenije (SOS), je bilo nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča (NUSZ). Gre za pomemben vir občinskih proračunskih prihodkov, ki pa se obračunava različno. Številke po besedah predsednika SOS Vladimira Prebiliča kažejo, da je razlika med občino, ki obračunava najvišje nadomestilo, in občino, ki obračunava najnižjega, skoraj 80-kratna. »Sistem je

zastarel, številne občine tudi niso novelirale sistema zbiranja NUSZ, ker se je na nacionalni ravni računalo na uvedbo davka na nepremičnine,« pojasnjujejo v SOS. Ob tem so opozorili, da podatki GURS kljub nadgradnji ne omogočajo verodostojne obdavčitve. »Množično vrednotenje je namreč temeljilo na (samo)ocenitvi lastnikov nepremičnin.« Županje in župani so se na seji strinjali, da se sestavi strokovna delovna skupina, ki bo pripravila nov model dogovora med občinami za izvajanje NUSZ.

Zanimiv program v Srečevalnicah

Škofja Loka – V Srečevalnicah v Podlubniku in na Trati se v tem tednu znova družijo starejši. Načrtovane aktivnosti so pestre in zanimive. Tako se je v Podlubniku program včeraj začel z zabavnimi igrami. Danes bo srečanje potekalo ob prepevanju ljudskih pesmi, jutri, v sredo, pa vabijo na druženje ob igri besedni izziv. Četrtek je ponovno dan, ko se učijo zavestnega dihanja, povezanega s srcem, teden pa bodo v petek zaključili ob igranju taroka in drugih družabnih iger ter izdelovanju novoletnih voščilnic z mentorico Sašo Jemec. Vse dejavnosti se začnejo ob 9.30, Srečevalnica pa odpira svoja vrata ob 8. uri. Na Trati bodo danes ob 9. uri poklepetali o najnovejših dogodkih, v četrtek pa bodo ob kavi in čaju reševali zabavne igre, ki krepijo spomin in pozornost.

Jutri v vojašnico na decembrski sejem

Škofja Loka – Krajevna skupnost Kamnitnik redno pripravlja mesečni sejem, ki na območju nekdanje vojašnice poteka vsako drugo sredo v mesecu med 7. in 15. uro. Tako bo sejem znova jutri, 13. decembra, na stojnicah prodajalcev pa bo tokrat še posebno bogata prednovoletna praznična ponudba.

Do Sorice tudi z avtostopom

Zaradi zamud, ki so posledica delovnih zapor na območju občine Železniki, je prevoznik Arriva enega od odhodov na avtobusni liniji Škofja Loka–Sorica skrajšal do Zalega Loga, čemur v Sorici nasprotujejo.

ANA ŠUBIC

Sorica – Prevoznik Arriva je konec novembra spremenil izvajanje odhoda avtobusa iz Škofje Loke do Sorice ob 14.40 in v vračanju ob 15.45. »Odhod sedaj izvajamo do in s postajališča Zali Log. Ostali odhodi na liniji ostajajo nespremenjeni. Glavni razlogi za skrajšanje vožnje na tem odhodu so bile zamude, ki so se pojavile pri izvajanju prevoza. Te zamude so neposredna posledica delovnih zapor na območju občine Železniki, kjer so trenutno tri delovišča z izmeničnim enosmernim prometom. To bistveno vpliva na pravilno izvajanje prevoznih storitev,« so razložili na Arrivi.

Železnikarski župan Marco Gasser je povedal, da koncesionar občine ni seznanil z namero po okrnitvi linije ter da zahtevajo, da ostane takšna, kot je bila do nedavnega, in da se nemudoma vzpostavi preteklo stanje. Na problematiko je podžupan Tomaž Demšar opozoril tudi na nedavnem sestanku na ministrstvu za okolje, podnebje in energijo. In kaj

pravijo na Arrivi? »Ko bodo delovne zapore odpravljene in bo promet spet normalno tekkel brez večjih omejitev, bomo preučili možnosti za ponovno vzpostavitev prvotnega urnika pri omenjenem odhodu.«

Predsednik Krajevne skupnosti Sorica Rudi Pintar je opozoril, da so z ukinitvijo omenjene povezave na relaciji Sorica–Zali Log prikrajšani predvsem dijaki in študenti pa tudi ostali prebivalci. »Zadnji odhod z Zalega Loga je sedaj ob 14.52. Uporabniki za pot proti Sorici zdaj potrebujejo bistveno več časa oz. se tja sploh ne morejo odpraviti. Večina uporabnikov javnega prevoza nima vozniškega dovoljenja, zato morajo pot do Sorice 'preštopati',« je pojasnil Pintar, ki pričakuje, da bo Arriva v najkrajšem možnem času vzpostavila prvotni urnik. Zaveda se, da je čas vožnje avtobusa na relaciji Škofja Loka–Sorica zaradi delovišča v občini daljši, »a prekinitve linije praktično čez noč ni ustrezna rešitev«.

Pintar je tudi povedal, da je Sorica z javnim prevozom

V Sorici upajo, da bo prevoznik Arriva v najkrajšem možnem času znova vzpostavil prvotni urnik avtobusnih prevozov. / Foto: Gorazd Kavčič

opremljena v času šolskega leta, in sicer petkrat na dan med delovniki, ob koncih tedna pa avtobus ne vozi. »Urniki prevozov je prilagojen učencem in dijakom, kar pa ne pomeni, da linije ne uporabljajo tudi ostali prebivalci Sorice in okoliških vasi. V preteklosti je Arriva na pobudo občin Železniki in Bohinj ter turističnih ponudnikov

na tem območju vzpostavila tudi avtobusno linijo na relaciji Škofja Loka–Bohinj. Avtobus je vozil ob koncih tedna in praznikih. Žal so letos spomladi linijo ukini. Razlog mi ni znan. Linija je zagotavljala zelo dobro povezavo in je marsikomu olajšala dostop do oddiha v Bohinju ali smučanja na Soriški planini. Zanimivo je,

da se po eni strani spodbuja k rabi javnega prevoza, po drugi strani pa se žal ukinjajo linije,« je povedal Pintar in opozoril, da so ljudje na podeželju že tako ali tako slabše oskrbljeni z javnimi storitvami. »Dobra oskrba z javnimi storitvami pa je ključna pri ohranjanju mladih družin na podeželju,« je poudaril.

Izbrali projekte participativnega proračuna

ANA ŠUBIC

Železniki – Na podlagi rezultatov glasovanja občanov bodo v občini Železniki prihodnje leto v okviru participativnega proračuna izvedli deset projektov v skupni vrednosti dobrih 73 tisoč evrov. Občinska komisija je na glasovanje uvrstila 22 projektnih predlogov v šestih krajevnih skupnostih (KS), v končni izbor projektov za izvedbo pa je uvrstila tiste z največ glasovi na posameznem območju – seveda glede na razpoložljiva sredstva. V KS Železniki bodo izvedeni štirje projekti: ureditev večnamenskega prostora v prostorih bivše kmetijske zadruge na Zalem Logu, nakup

plezalnih oprimkov, tvorin, volumnov in pripomočkov za plezalno steno v Osnovni šoli Železniki, obnova športnega igrišča v zgornji Dašnici in ureditev dogonske poti za živino na Ratitovcu. V KS Sorica bodo izvedli zameno štirih dotrajanih hidrantov na vodovodu Sorica in umetniško poslikavo javnih površin – solnica v rajdi, v KS Davča vgradnjo športne opreme v telovadnico šole, v KS Dražgoše – Rudno obnovo otroškega igrišča v Dražgošah, v KS Selca dokončno ureditev parka v središču Selc, v KS Dolenja vas pa projekt izgradnje mostu za dostop do zadrževalnika Kršivnik – opaži in armatura.

Predavanje o doživljanju praznikov

Kranj – V dvorani Mestne knjižnice Kranj bo danes, 12. decembra, ob 18. uri predavanje Erike Povšnar iz Centra za krepitev zdravja Kranj z naslovom Na zdravje: Stisk roke, topla beseda in osebna bližina. »V življenju človeka so imeli prazniki globok osebni pomen. Danes se zdi, da osebna globina praznovanja počasi izginja. V ospredju je pogosto zgolj zunanja podoba praznovanja s pridobitniško usmerjenim razmišljanjem in odnosom. Izgubljeno poglobljeno doživljanje praznikov pa se žal negativno odraža tudi na celostnem zdravju vsakega od nas,« so sporočili organizatorji.

Dela se vendarle nadaljujejo

Zaradi stečaja izbranega gradbenika so se dela pri prenovi in nadzidavi Osnovne šole Jela Janežiča, šole s prilagojenim programom v Škofji Loki, poleti prekinila, zdaj pa se gradnja nadaljuje in naj bi jo zaključili spomladi prihodnje leto.

VILMA STANOVNIK

Škofja Loka – Sredi letošnjega poletja je izbrani ponudnik gradbenih del za prenovu Osnovne šole Jela Janežiča, Tipo Investicijske gradnje iz Ljubljane, objavil stečaj. Tako ta se začasno končali rekonstrukcija in nadzidava šole s prilagojenim programom, še preden so bila dela v celoti zaključena.

Pričakujejo, da se bodo gradbena dela zaključila spomladi in da bodo do poletja dobili uporabno dovoljenje za celotno stavbo.

Hitro je bilo tudi jasno, da načrtovana prenova do predvidenega datuma, začetka letošnjega septembra, ne bo v celoti izvedena, saj je bil potreben ponoven razpis za izvajalca.

Potrebni postopki so zdaj izvedeni in pred dnevi so se začela prva dela. »Ta teden

Prenova in nadzidava Osnovne šole Jela Janežiča se nadaljujeta in naj bi bili spomladi zaključeni. / Foto: Vilma Stanovnik

je bila podpisana pogodba o prenosu gradbene pogodbe z izvajalca v stečaju Tipo Investicijske gradnje na novega izvajalca Gib gradnje. Dela so se delno že začela, v polnem teku pa se bodo po novem letu,« je konec minulega tedna pojasnil vodja kabineta župana Rok Primožič in dodal, da pričakujejo,

da se bodo gradbena dela zaključila spomladi in da bodo do poletja dobili uporabno dovoljenje za celotno stavbo. Trenutno del pouka sicer poteka v obnovljeni stavbi, nekaj oddelkov pa je na začetku novega šolskega leta še vedno na drugih lokacijah. Sicer pa vrednost gradbene pogodbe znaša nekaj

več kot 2.300.000 evrov. Investitorji so poleg Občine Škofja Loka še občine Medvode, Gorenja vas - Poljane, Železniki in Žiri. Pridobili so tudi nepovratna sredstva oziroma sofinanciranje ministrstva za vzgojo in izobraževanje v vrednosti nekaj več kot 765 tisoč evrov.

Poudarek tudi občanskemu raziskovanju

V Muzeju Žiri bodo jutri zvečer predstavili nov Žirovski občasnik, ki je tudi letos sestavljen iz dveh zvezkov: 53. številke in knjige z naslovom Sto let po smrti Tavčar še živi avtorja Miha Nagliča.

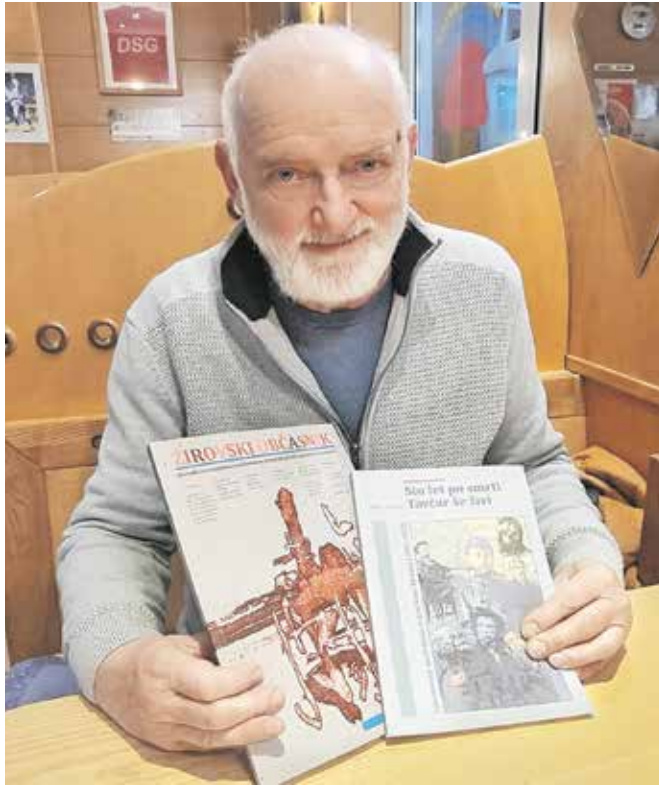
MATEJA RANT

Žiri – Tokratna številka Žirovskega občasnika med drugim prinaša uvodnika Mirana Hladnika in Mihe Nagliča, intervjuja z Apolonijo Klančar in Nado Demšar, zadnje risbe Tomaža Kržišnika (1943–2023) ter več raziskovalnih člankov. Spomnili so se tudi stote obletnice smrti Ivana Tavčarja in pesnika Franceta Kopača, ki bi letos dopolnil sedemdeset let. Ob tem je v novi številki mogoče najti še prvo objavo »poznih leposlovnih poskusov dveh občasnikarjev«, kot se je izrazil Miha Naglič, in sicer kratke zgodbe Alojza Demšarja in

Žirovskemu občasniku so letos dodali še knjigo Miha Nagliča z naslovom Sto let po smrti Tavčar še živi.

pesmi Mihe Nagliča, ki pod razno opiše še svoje srečanje z medvedom, saj kot pravi, so pretekle objave, tudi v Gorenjskem glasu, naletele na izjemen odziv. Skupaj je pri pripravi Žirovskega občasnika sodelovalo 22 avtorjev.

V svojih uvodnikih tako Hladnik kot Naglič pišeta o spominu na 23. oktober 1943, ko so se Nemci umaknili iz Žirov. Sledita intervjuja z jezikoslovko, prevajalko in zdravstveno svetovalko

Miha Naglič z novo izdajo Žirovskega občasnika

/ Foto: Mateja Rant

Apolonijo Klančar ter Nado Demšar, ki povsem sama upravlja kmetijo na Dobračevi. Precej prostora so tokrat namenili tudi znanstvenemu in občanskemu raziskovanju, k čemur jih je po besedah urednika Žirovskega občasnika Miha Nagliča spodbudil lanski podvig Zdravka Mlinarja, ki je uredil zbornik Izzivi občanskega raziskovanja oziroma žirovsko knjigo knjig, kot ji pravijo. Svoje raziskovalne članke so prispevali Milka Bokal, ki bo izdala Žirovski slovar, Martina Horvat

raziskuje neznanstveno rodoslovje, Janez Jereb je v Žireh našel še nove borce za severno mejo, Petra Leben pa nadaljuje serijo o priimkih – tokrat so na vrsti priimki na I in J. Miha Mlinar je napisal strokovni članek o arheoloških najdbah iz rimske dobe na Žirku, Janez Stanonik pa piše o tem, kako se je kmetovalo po starem. »V tem delu sem tako združil znanstveno in občansko, kar mogoče komu ne bo všeč; avtorje pa sem razvrstil po abecedi.« V nadaljevanju so dodali še odzive na knjigo Izzivi

občanskega raziskovanja, je pojasnil Naglič.

Žirovski občasnik prinaša še več prispevkov ob stoletnici smrti Ivana Tavčarja, pri čemer je Naglič omenil članek Tončke Stanonik, ki piše o Tavčarjevi hiši na Bregu v Ljubljani, iz poglavja Spominski utrinki pa je v ospredje postavil članek Dušice Herman, ki je pripravila topel portret nekdanjega novinarskega kolega Nejka Podobnika. Z dvema prispevkoma so se spomnili tudi letos preminulega nekdanjega direktorja Etikete Antona Oblaka, ki je bil po Nagličevih besedah velik podpornik Žirovskega občasnika. Barvna likovna priloga med drugim prinaša zadnje risbe prav tako letos preminulega Tomaža Kržišnika. V rubriki Pod razno pa je objavljen tudi govor Boruta Pahorja na lanski Maistrovi proslavi v Žireh.

Žirovskemu občasniku so letos dodali še knjigo z naslovom Sto let po smrti Tavčar še živi Miha Nagliča. »Letos praznujemo Tavčarjevo leto in ob tem sem se spomnil, da sem leta 2001, ob 150. obletnici Tavčarjevega rojstva, v Gorenjskem glasu pisal podlistek z več kot 70 nadaljevanji, ki sem jih zdaj zbral in po temah objavil v knjigi,« je pojasnil Naglič in dodal, da je ob tem v knjigi objavil še dva intervjuja z Miranom Hladnikom iz Snovanj.

Še brez rešitve za poškodovani most

MAJA BERTONCELJ

Medvode – Avgustovske poplave so poškodovale tudi občinski most čez reko Soro na Cesti komandanta Staneta v Medvodah. Omogočal je promet za motorna vozila v

sodelovalo 1676 oseb. Velika večina, kar 71 odstotkov, si želi sprememb v smeri trajnostne mobilnosti. Največ, kar štirideset odstotkov glasov, je prejela varianta 3, kar pomeni, da si občanke in občani želijo, da je most od-

Občinski most na Cesti komandanta Staneta v Medvodah še naprej ostaja odprt samo za pešce in kolesarje. / Foto: Peter Košenina

obe smeri ter imel na vsaki strani urejena dva ozka pločnika. Zaradi poškodb je bil nekaj časa popolnoma zaprt, nato so ga odprli, a le za kolesarje in pešce – in tako je še danes.

Na občini so se pred kratkim na občane obrnili s posvetovalno anketo, v kateri so jih spraševali o prometni ureditvi v prihodnje. Anketa je zaključena, rezultati kažejo zavezanost trajnostni mobilnosti. »V anketi je

prt le za kolesarje in pešce. Rezultate ankete in pripombe ter predloge občank in občanov bomo posredovali projektantu, ki bo pripravil predlog rešitve,« so pojasnili na Občini Medvode.

Medtem so dobili nove podatke o stanju mostu, ki niso spodbudni. »Temelji, predvsem podpornika, so poškodovani do te mere, da bo zelo verjetno potrebna novogradnja,« je povedal župan Medvod Nejc Smole.

Pogled s sedemtisočaka

Železniki – V Krajevni knjižnici Železniki bo v četrtek ob 18. uri potopisno predavanje Ane Prevc Megušar Pogled s sedemtisočaka. Predstavila bo svoj vzpon na Peak Lenin, 7134 metrov visoki vrh v pogorju Pamir v Kirgiziji. Knjižnica hkrati vabi še na ogled razstave fotografij z gora Franca Jensterla z naslovom Pod Alpami, ki bo potekala vse do konca januarja. Oba dogodka sta vključena v program festivala Brati gore, ki vsako leto poteka ob mednarodnem dnevu gora (11. december).

Omilili pogoje za mesto direktorja

Občinski svet v Kamniku je potrdil omilitev pogojev za zasedbo delovnega mesta direktorja Zavoda za turizem in šport Kamnik, s čimer se nadejajo večjega nabora kandidatov.

ALEŠ SENOŽETNIK

Kamnik – Občinski svet v Kamniku je na zadnji seji potrdil novelacijo odloka o ustanovitvi javnega zavoda Zavod za turizem in šport Kamnik. S potrditvijo so omilili pogoje za zasedbo delovnega mesta direktorja zavoda. Doslej zahtevano univerzitetno izobrazbo in znanje dveh tujih jezikov so nadomestili z visokošolsko izobrazbo oz. izobrazbo prve bolonjske stopnje, zadoščalo pa bo že znanje enega tujega jezika.

Kot je pojasnila vodja oddelka za družbene dejavnosti Katja Vogel, so se za spremembo odločili zaradi vrste neuspešnih javnih razpisov. V zadnjih desetih letih so namreč zavod več kot polovico časa vodili vršilci dolžnosti direktorja, posameznik pa ga je vodil v povprečju le dvajset mesecev. Od marca lani sicer zavod kot vršilec dolžnosti vodi Luka Svetec.

»Vsekakor takšna fluktuacija ne more biti v prid delovanju javnega zavoda,« je dejala Veglova, ki je dodala,

da so glede spremembe pridobili tudi mnenje ministrstva za javno upravo, kjer so pojasnili, da zakon o javnih zavodih specifičnih pogojev za imenovanje direktorja ne ureja in pogoje prepušča ustanovitelju.

V Gibanju Svoboda sta svetnika Karla Urh in Aleš Lipičnik posvarila pred nižanjem standardov. »Občina se preveč ukvarja s kadrovskimi zahtevami, pozablja pa na vsebinski vakuum, ki ga imamo na tem področju,« je še povedala Karla Urh.

Matija Sitar Močnik iz SDS je poudaril, da ima svet zavoda še vedno kompetence in možnosti, da izbere najboljšega izmed prijavljenih kandidatov. Svetnik Sandi Uršič pa je izrazil veselje, da je občinska upava pridobila mnenje ministrstva in je uspelo to, za kar so si prizadevali že v prejšnjem mandatu, čeprav gre po njegovem mnenju za »pripravo terena«, da mesto zavzame sedanji vršilec dolžnosti. »Zanimanja za to delovno mesto ni veliko. Zahteve

so visoke, plačilo pa slabo in to se odraža tudi pri prijavih,« je povedal in dodal, da so imeli v preteklosti pri izbiri tudi precej smole in zapletov. Izrazil je tudi upanje, da bo direktor v prihodnje uspešen. »Trend nočitev in obiska gre v nasprotno smer kot finančni stroški,« je povedal.

Zaplet, ki je še aktualen, se nanaša tudi na nekdanjega direktorja Roka Jarca, ki je štiriletni mandat začel junija 2021, februarja lani pa ga je, potem ko ga je uslužbenka obtožila fizičnega napada in šikaniranja (obtožbe je Jarc sicer zavrnil), svet zavoda nezakonito razrešil. Občinski svet zadeve ni obravnaval. Jarc se je pritožil na Delovno in socialno sodišče v Ljubljani, ki je razzodilo v

njegovo korist, zadeva pa še ni pravomočna, saj sta se stranki pritožili.

»Glede na ugotovitev sodišča, da so bili vsi sklepi sveta Zavoda za turizem in šport Kamnik prepoznani kot ne-

»Zanimanja za to delovno mesto ni veliko. Zahteve so visoke, plačilo pa slabo in to se odraža tudi pri prijavih.«

zakoniti in ker sodba še ni pravomočna, ima ZTŠK trenutno po mojem razumevanju dve osebi na direktorskem mestu, direktorja in v. d. direktorja, ki ne izpolnjuje izobrazbenih pogojev,« nam je zatrdil Jarc.

Pozimi odgovorno v gore

V gore se podajate odgovorno, pomembno je postopno nabiranje izkušenj, na turi pa sprejemanje pravih odločitev, ki zagotavljajo največjo možno stopnjo varnosti, so na začetku zimske planinske sezone opozorili na Planinski zvezi Slovenije (PZS).

SUZANA P. KOVAČIČ

Rudno polje—»Za obisk gora pozimi potrebujemo popolno zimsko opremo – cepin, dereze in čelado, ob obisku visokogorja tudi plazovni trojček. Pred vsako turo je treba preveriti stanje opreme, snežne razmere na območju, kamor se odpravljamo, in odprtost planinskih koč. Poleg tehnične opreme za hojo v gore pozimi potrebujemo vso opremo kot za gore v poletnih, kopnih razmerah, dodatno pa še dobre zimske planinske čevlje, gamaše za zaščito pred vdorom snega v čevlje in kakovostna oblačila, ki ščitijo pred vetrom, mrazom in vlago

ter imajo dobre izolacijske lastnosti. Potrebna je zaščita pred močnim soncem, ne pozabimo niti na rezervna oblačila in na dejstvo, da je pozimi dan krajši in da je večina planinskih koč zaprta, zaradi česar potrebujemo več tople tekočine in hrane v nahrbtniku. Ne pozabimo na zemljevid, čelno svetilko in telefon s polnimi baterijami, prvo pomoč ter aluminijasto folijo ali veliko črno vrečo za zaščito pred podhladitvijo,« so koristne napotke na PZS predstavili na nedavni novinarski konferenci na Pokljuki. Pozimi v gore nikoli ne zahajajte sami, o svojih poteh in načrtih obvestite domače.

Tečaji za začetnike

Zasnežene gore privabljajo vse več obiskovalcev, od planincev in alpinistov do turnih smučarjev. »Začetnikom priporočamo, naj se udeležijo ustreznih tečajev kompetentnih oseb in gredo v hribe zgolj s primerno usposobljenimi vodniki. V turno smučanje nas vpelje tudi nov in sodoben priročnik Toneta Golnarja Turno smučanje ali druga ustrezna strokovna literatura. Ključna pa je odgovornost vsakega posameznika,« je poudaril generalni sekretar PZS Damjan Omerzu in dodal: »Ne pozabimo, nič ni narobe, če se v neki točki odločimo, da ne gre več varno naprej, se obrnemo in vrnemo v dolino. S tem celo izkazujemo večjo stopnjo zrelosti, izkušnosti in osebne odgovornosti.«

Gibanje v zimskih razmerah

»Razmere v gorah pozimi so lahko še bolj nepredvidljive kot poleti. Skladno s tem moramo svoj korak prilagoditi snežnim razmeram, ravno tako pa odločitev, kdaj je čas, da si nadenemo dereze in da palice v rokah zamenjamo cepin. To moramo narediti na varnem mestu, preden cepin

in dereze zares potrebujemo. Upoštevati moramo, da gibanje v snegu terja več energije,« je pojasnil Omerzu.

Plazovni trojček

»Pomembno je, da znamo oceniti razmere na terenu, brati plazovne napovedi, imeti ustrezno opremo in jo znati uporabljati, da ne pride do plazov. Če pride, pa imamo le 15 minut, da ponesrečenega prijatelja najdemo in izkopljemo. Teorija je jasna, v resničnosti pa statistika zelo slaba. Vsakdo, ki se pozimi znajde v gorah, bi moral obvladati dvosmerni test plazovnih žoln, iskanje zasutega s plazovno žolno in odkopavanje zasutega,« je poudaril strokovni sodelavec PZS in gorski reševalec Matjaž Šerkezi. Obvezen del tehnične opreme vsakega gornika je tudi plazovni trojček. Plazovna žolna je namenjena grobemu in plazovna sonda finemu določanju lege ponesrečenca, plazovna lopata pa hitremu in učinkovitemu izkopavanju, saj je možnost preživetja v snežnem plazovni največja v prvih 15 minutah po zasutju. Plazovni trojček moramo vedno uporabljati v kompletu, saj le celoten omogoča učinkovito

Vsakdo, ki se pozimi znajde v gorah, bi moral obvladati dvosmerni test plazovnih žoln, iskanje zasutega s plazovno žolno in odkopavanje zasutega, je poudaril Matjaž Šerkezi.

/ Foto: Manca Ogrin

iskanje zasutega v plazovni, kar pa seveda znova potrebujemo znanje in izkušnje. »Predvsem turnim smučarjem svetujemo še uporabo plazovnega nahrbtnika, ki nas v primeru plazovni zadrži na plazovini in nam zaščiti glavo, a to nikakor ne

proženja snežnih plazov še vsaj tri dni ne zahajajte v gore.

Obzirno do narave

Podpredsednik PZS Martin Šolar je obiskovalce gora pozval, naj obzirno do narave, z odgovornim ravna-

Zimski obisk gora zaznamujejo nižje temperature, krajši dan, zaprte planinske koč, specifične snežne razmere, pogosto tudi močan veter, zato odhod v gore pozimi zahteva natančno načrtovanje, pridobivanje informacij s terena, upoštevanje osebnih izkušenj, ustrezno opremo in poznavanje njene uporabe.

sme biti razlog za dodatno tveganje.«

Upoštevajte podatke o snežnih razmerah – o višini in stanju snežne odeje ter o stopnji nevarnosti proženja snežnih plazov. Po obilnem sneženju ali otoplitvi zaradi povečane nevarnosti

njem pomagajo živalskemu svetu preživeti zimo. »Planinci in turni smučarji bodimo skupaj z živalmi povezan del gorske narave. Pomembno je, da ne povzročamo nepotrebne hrupa, če nas spremlja pes, pa naj bo vedno na povodcu.«

Klara Kavčič iz Mladinske komisije PZS demonstrira ustavljanje s cepinom. / Foto: Manca Ogrin

Največ »zlatnikov« z Gorenjskega

Predsednica republike Nataša Pirc Musar je minulo nedeljo na Brdu pri Kranju podelila zlata priznanja osmi generaciji mladih, ki so uspešno zaključili program Mednarodno priznanje za mlade (MEPI). Prejelo jih je 71 mladih iz enajstih institucij iz vse Slovenije.

MATEJA RANT

Brdo pri Kranju – V Sloveniji letos zaznamujemo 25-letnico delovanja programa MEPI, v tem času se je vanj vključilo 16 tisoč mladih. Letos je program uspešno zaključilo 71 mladih iz 11 različnih izvajalskih organizacij. Njihov dosežek so na dogodku, ki je potekal pod pokroviteljstvom predsednice republike Nataše Pirc Musar, okronali z zlatim priznanjem. Priznanje je med drugim prejelo 27 dijakov Gimnazije Škofja Loka, 15 dijakov Gimnazije Kranj, šest dijakinj Biotehniškega centra Naklo in trije dijaki Šolskega centra Škofja Loka.

Predsednica Nataša Pirc Musar je v svojem nagovoru poudarila breme izživov, ki jih mladi nosijo v

današnjem hitro spreminjajočem se svetu. »Nikoli prej ni bilo tako ključno, da vas kot skupnost opremimo z veščinami solidarnosti, medsebojnega sodelovanja in povezovanja ter odgovornosti,« je dejala in dodala, da so dandanes zelo na mestu tudi poudarki programa MEPI o enakopravnosti, enakosti in medkulturnem dialogu. »To so civilizacijske vrednote, ki nas združujejo in nas spodbujajo h gradnji boljše in bolj vključujoče družbe.« Predvsem v podnebni krizi je medgeneracijsko sodelovanje po njenih besedah najbolj v ospredju. »Kar počnemo zdaj, bo imelo posledice za vas in vaše potomce. Zato ob srečanjih z vami vedno poudarjam zeleno vsebino, ker želim slišati vaše mnenje in skrbi,

spodbujati zamisli za rešitve podnebne krize.« Sobivanje z naravo, je poudarila, mora postati način življenja, saj je s tem povezana tudi prehranska varnost ter ohranjanje biodiverzitete, ekosistemov in vode. Prepričana je, da jih MEPI s svojim programom, ki je kot nekakšna šola življenja, vodi k boljšemu razumevanju sebe, drugih in okolja. Uspešnost programa MEPI, njegova prilagodljivost in relevantnost se po njenih besedah nedvomno kažejo v tem, da je MEPI prisoten v že več kot 130 državah in povezuje več kot osem milijonov mladih po vsem svetu. Za konec je izrazila željo, da mladi dobitniki priznanj to dobro, ki ga gojijo v sebi, predajajo tudi drugim. »Svet je bolj lep kot grd. Več ko nas bo takih, ki

verjamemo v človečnost, sočloveka, bolje nam bo.«

Največ nagrajencev je letos prav iz gorenjske regije, kar 72 odstotkov. Prejemnica zlatega priznanja Erika Mravlje iz Biotehniškega centra Naklo je pojasnila, da se je programu pridružila, da bi lahko več svojega prostega časa namenila druženju s prijatelji, potem pa se je to razvilo v številne zanimive izkušnje, ki so prinesle spontane trenutke zabave, nepozabne spomine in nove prijateljske vezi. Po besedah Eme Šparovec iz Gimnazije Kranj je MEPI izkušnja, skozi katero ugotoviš, da si sposoben uresničiti vse, za kar se sam odločiš. »In da ti v najtežjih trenutkih stojijo ob strani prijatelji, ki te spodbujajo in ti pomagajo priti

Prejemniki zlatih priznanj (od leve proti desni) David Šuštar, Ema Šparovec in Erika Mravlje ter koordinatorka z Gimnazije Kranj Katarina Škufca / Foto: Gorazd Kavčič

do cilja.« David Šuštar, zdaj že nekdanji dijak Gimnazije Škofja Loka, pa meni, da jih je MEPI najbolj opremil z znanjem za spopadanje z nepredvidljivimi situacijami. »Tudi ko se zgodi kaj nepričakovanega, se nauči mirnega odzivanja – se ustavi in premisliti, kaj narediti.« Koordinatorica programa na Gimnaziji Kranj Katarina Škufca je pri udeležencih programa MEPI

v ospredje postavila predvsem vztrajnost, iznajdljivost, odgovornost, obenem pa so vedno pripravljeni priskočiti na pomoč, ko je potrebno, tudi pri dejavnostih v šoli. Mentorica Ana Prevc Megušar z Gimnazije Škofja Loka je zato prepričana, da so to mladi, ki bodo v prihodnosti v družbi odigrali pomembno vlogo. »To je mladina, na katero se bomo lahko zanesli.«

Po sledih Petra Pavla Glavarja

Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik je z novo literarno transversalo Po Glavarjevi Komendi v sodelovanju z domačini predstavila bogato dediščino komenskega duhovnika, vzgojitelja, čebelarja in dobrotnika Petra Pavla Glavarja.

ANA JAGODIČ DOLŽAN

Komenda – Vodeni domoznansko obarvani pohodi, na katerih kamniška Knjižnica Franceta Balantiča v sodelovanju z društvi, posamezniki ali celotno lokalno skupnostjo seznanja o izbranih krajih, kulturnih in naravnih znamenitostih, ljudeh, zgodovini, so doslej popeljali na Sela, v Tunjice, Kamniško Bistrico, Zgornji Tuhinj, kamniško predmestje Podgora, Snovik, Špitalič in Nevlje. V novembru je knjižnica povabila v sosednjo občino Komenda, kjer ima eno od svojih enot, poleg tega, je pojasnila direktorica Breda Podbrežnik Vukmir, je Peter Pavel Glavar tako pomembna osebnost, da je pustil v kraju globoke sledi na več področjih, tudi v literaturi, in zato je še kako

prav, da mu posvetimo literarno transversalo.

Knjižnica, bolnišnica, lipa ...

V Komendi je Glavar nastopal v dvojni vlogi: kot upravitelj zemljiške posesti in kot duhovnik (od leta 1744 do 1766), ob tem pa je spodbujal izobraževanje (ustanovil je šolo z internatom), napredek, kazal veliko skrb za zdravje ..., seznanja vodnik, s katerim so se pohodniki v spremstvu domačinov – poznavalcev Komende odpravili proti Glavarjevi bolnišnici in knjižnici, ki spada med najpomembnejše kulturne zaklade v Komendi. Knjižnični fond po besedah Andreja Kotnika, ki je pripravil vodnik, odseva Glavarjevo široko zanimanje za različna področja: večji del gre za različna teološka dela, pa

tudi knjige s področja zgodovine, medicine, filozofije, gospodarstva, geografije, jezikoslovja, glasbe, celo rekreacije in športa ter drugih področij.

Pohodnike je med knjižne police pospremil Ivan Hlade. »Knjižnica je taka kot v Glavarjevem času.« je pojasnil; poleg gradiva je namreč ohranjena celotna oprema iz 18. stoletja. Iz tega obdobja je tudi večina knjig. »Najstarejša je inkunabula – Sveto pismo iz 15. stoletja, 18 knjig je iz 16. stoletja, 220 iz 17. stoletja, 1297 iz 18. stoletja,« je bil natančen Hlade, ki je orisal tudi življenjsko pot enega najbolj prepoznavnih Komendčanov. Glavar je bil nezakonski otrok, najden pred vrati komenske graščine leta 1721. Domnevni oče naj bi bil Peter Jakob Testaferatta, tedanji komendski

komendator in župnik. Dojenček je dobil dom v družini Basajevih iz Vopovelj pri Cerkljah. Leta 1744 je Glavar postal najemnik malteškega posestva v Komendi in kaplan. Dobrih dvajset let kasneje, ko mu malteški viteški red ni podaljšal najemne pogodbe, je kupil posestvo Lanšprež pri Trebnjem in se preselil na Dolenjsko, kjer se je veliko posvečal čebelarstvu. Nekaj dni pred smrtjo (1784) je sestavil oporoko, v kateri je za glavnega dediča določil revne in bolne brez razlike stanu iz komenske fare in podložnike lanšpreške gosposčine – zanje naj se v Komendi zgradi bolnišnica s stalnim zdravnikom.

Glavarjevo voljo so izpolnili leta 1804. Špital, kot bolnišnico še vedno imenujejo domačini, je bolnim in oslabelem nudil oskrbo 140 let. Kasneje sta v zgradbi nasproti knjižnici dobila prostore osnovna šola in arhivsko gradivo z območja upravne enote Kamnik. Zdaj jih uporabljajo občina, različna društva in drugi. V pritličju sta tudi spominski sobi raziskovalca Glavarjevega življenja, duhovnika Viktorijana Demšarja in vrhunskega kartografa Ivana Selana iz Suhadol.

»Selan je bil samouk. Že kot otrok je rad risal,« je povedala turistična vodičica Katja Tabernik. »Prvi zemljevid je izdelal pri 16 letih, ko so ga prijatelji povabili na Grintovec; in ko je zemljevid prišel v roke učitelja

Ivan Hlade je odprl vrata Glavarjeve knjižnice.

/ Foto: Ana Jagodič Dolžan

V Selanovi spominski sobi je tudi zemljevid Slovenije, ob katerem so odraščale številne generacije. / Foto: Ana Jagodič Dolžan

Ivana Vuge, je Selan dobil naročilo, naj naredi zemljevid za okolico komenske šole in občine, nato pa še za vse šole v kamniškem okraju ...« Poleg različnih kart – izdelal je več kot tristo zemljevidov, skic in maket – so na ogled kartografski pripomočki, orodje, različni dokumenti in članki, ki govorijo o Selanovi nadarjenosti in zavzetosti za risanje ter zanimivi življenjski poti.

Pohod po Glavarjevi Komendi se je nadaljeval čez pokopališče mimo gotskega znamenja, ki spominja na staro župnijsko cerkev, do sedanje cerkvene zgradbe. Vodiči so predstavitev dopolnili z eno od Glavarjevih pridig, nato pa razkazali še okolico, kjer se nahajata tudi Glavarjeva lipa in vodnjak. Tega je dal izkopati, da bi ljudem zagotovil pitno vodo.

Povezovanje, zgodbe

Kamniška knjižnica literarne transversale organizira od leta 2019, zanje je pred dvema letoma prejela tudi priznanje Združenja splošnih knjižnic za najboljši projekt na področju dela z uporabniki. »Obisk je velik, ljudje pridejo od vsepovsod.« Direktorica Breda Podbrežnik Vukmir je ob tem poudarila pomen povezovanja knjižnice in lokalne skupnosti – o krajih spregovorijo ljudje, ki jih zelo dobro poznajo, zato poznajo tudi zanimive, nenavadne zgodbe, skrivnostne drobce preteklosti, ki jih zgodovinopisje ne zapisuje. Pomembno pa je tudi, je dodala direktorica, da literarne transversale spomnijo na knjige, zapise in avtorje, ki so povezani z obiskanim krajem. »Zato so tudi spodbuda k branju domoznanskih knjig.«

Pohodniki so se ob Glavarjevi cesti odpravili proti nekdanji bolnišnici in Glavarjevi knjižnici.

/ Foto: Ana Jagodič Dolžan

Poslikana okna v mestnem jedru Radovljice

Letos okrasju iz smrečja in vrbja v Radovljici dodajajo ročno poslikana okna v mestnem jedru.

ALENKA BRUN

Radovljica – Radovljica že več let decembrsko podoba gradi na pristnosti. Letošnja novost v okrasitvi središča Radovljice so avtorske poslikave na mestnih oknih. Te so delo domačinke, akademske slikarske Mete Šolar, ki je na pobudo Javnega zavoda Turizem in kultura Radovljica in v sodelovanju

z lastniki in uporabniki različnih oken v mestu poskrbela za svojevrstno galerijo na prostem.

Dvanajst slik na sedmih stebah povezuje Radovljico od nekdanjega grajskega parka do razgledne točke na koncu mesta. Vse poslikave so narejene v belem z jasno risbo. Okna na Linhartovem trgu so začasno postala slike s prizori predvsem zimske

krajine s prazničnimi elementi, ponekod pa so motivi prilagojeni dejavnosti, ki poteka v hiši. Uporabljena je le barva, ki se po uporabi preprosto obriše in ne pušča sledi. »Ta okna odlično dopolnjujejo tradicionalne okrasitve s smrečjem, vrbjem in lučmi. Na očarljivem Linhartovem trgu se tako ustvari za obiskovalce in domačine pristno praznično vzdušje,«

Meta Šolar ob enem od ročno poslikanih oken / Foto: Turizem in kultura Radovljica

je še dodala umetnica in avtorica poslikav, ki jo je projekt posebno pritegnil in

navdušil prav zato, ker poslikava oken v obdobju, ko v mnogih mestih šteje število

prazničnih lučk, predstavlja korak nazaj k osnovni človeški ustvarjalnosti.

Božična kantata z APZ France Prešeren

IGOR KAVČIČ

Kranj – Prihodnji torek, 19. decembra, ob 19.30 bo v cerkvi sv. Siksta v Predosljah koncert APZ France Prešeren. Zbor bo premierno izvedel novonastalo božično kantato *Iter Stellae Natalis* – Potovanje božične zvezde, skladatelja Tineta Beca. Pod vodstvom dirigenta Erika Šmida bo zbor skupaj s pihalnim kvintetom, harfo in solisti poslušalce popeljali skozi božično zgodbo.

Potovanje božične zvezde se bo ustavljalo ob angleških, švedskih, afriških, južnoameriških, francoskih in slovenskih besedilih in napevih. Kot sporočajo v odličnem kranjskem zboru, boste poslušalci lahko slišali, kako različni narodi sveta praznujejo in pripovedujejo zgodbo o Kristusovem rojstvu. Vstopnice je moč kupiti oziroma rezervirati na elektronskem naslovu apzfpk.vstopnice@gmail.com.

Pesem ogrela večer

Kranj – Na že tradicionalnem srečanju okteta in malih vokalnih skupin Sem slišal peti IV je s prazničnega odra na kranjskem Glavnem trgu občinstvo s pesmijo grelo šest zasedb. Organizator Gorenjski oktet, ki deluje pod umetniškim vodstvom Eve Jelenc Drozg, je v sodelovanju z Zavodom

za turizem in kulturo Kranj povabil pet pevskih sestavov. Po uvodnem nastopu domačih pevcev so nastopili še Vokalna skupina Alikvot iz Postojne, Garažni Décet iz Škofje Loke, Vokalna skupina Flance iz Tolmina, Mari-borski oktet, večer pa je začel radoživ Oktet Sotočje iz Vipavske doline.

Gorenjski oktet bo praznoval desetletnico. / Foto: Primož Pičulin

Mnogotere podobe konj

V Dvorani Simona Jenka v Mavčičah svoja likovna dela z motivom konja predstavlja akademska slikarka Lara Ješe. Na ogled so slike različnih formatov, grafike, dva kipa in še marsikaj.

IGOR KAVČIČ

Mavčiče – V prijetnem vzdušju je slikarka Lara Ješe, domačinka z Jame, minuli petek pred prvimi obiskovalci predstavila razstavo likovnih del z naslovom *Leto konj*. Kot nam ta sporoča, gre za konja kot osrednji motiv, ki ga tokrat umetnica predstavlja v svojih delih. Kot sama pravi, je v Dvorano Simona Jenka, ki so jo v zadnjih letih uredili in opremili Mavčičani, prinesla svoja najboljša dela s tem motivom iz zadnjih 13 ustvarjalnih let.

Prav lik konja umetnico z desnega brega Save spremlja že od študijskih let. Pravzaprav od ranega otroštva, kot je v pogovoru s tamkajšnjim kulturnim zanesenjakom

Rudijem Zevnikom občinstvu razkrila in s svojima ohranjenima predšolskima risbicama tudi potrdila avtorica. »Konj je bil eden mojih najljubših motivov, seveda pa sem zmeraj videla njegovo romantično podobo, ne konja v vlogi delovne živali, kot ga je na primer spoznal moj oče,« pove slikarka, ki se je po končani Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje v Ljubljani na področju grafike usposabljala na akademiji v Leipzigu v Nemčiji ter se nato za nekaj let preselila v Švico, kjer se je med drugim ukvarjala tudi s poučevanjem risanja. Čeprav se je zaradi študijskega programa na akademiji od te teme začasno oddaljila, se je v kasnejših letih znova vrnila k njej, opremljena

z novim znanjem in izkušnjami. Tako na razstavi vidimo tako grafike kot slike na temo konj. Očara nas na primer veliko platno z naslovom *Apokalipsa*, ki ga je sogovornica poslikala v letih med srednjo šolo in akademijo, tu je podoba Nevesta z »okrancljano« glavo konja, pa tako imenovani *Wasserpferd* (Vodni konj) v maniri avstrijskega slikarja Klimta.

»Apokalipsa je nastajala v letih med srednjo šolo in akademijo, ko sem prebolevala raka, in slika na neki način pomeni tudi mojo zmago nad boleznijo,« pove Lara Ješe, ki jo je slikanje privlačilo od mladih let, čeprav jo je oče Jože poskušal navdušiti tudi za glasbo. Na tokratnem dogodku je pripravil

Slike povezujejo v enost

V Zavarovalnici Triglav, Območni enoti Kranj, na razstavi z naslovom *Povezanost v enosti* likovna dela predstavlja akademska slikarka in magistrica likovne umetnosti Severina Trošt Šprogar.

IGOR KAVČIČ

Kranj – V prazničnih dneh pa vse do sredine februarja so v avli kranjske območne enote Zavarovalnice Triglav na ogled likovna dela slikarke in likovne pedagoginje Severine Trošt Šprogar, ki živi v Trbovljah, ustvarja in deluje pa tako v Zasavju kot v Celju. »To je že šestdeseta razstava, odkar je zavarovalnica v tej poslovni stavbi, in lahko rečem, da smo bili zaposleni kot prvi gledalci navdušeni nad svetlobo barv in toplino ter harmonijo, ki jo izžarevajo likovna dela gostujoče umetnice,« je ob odprtju povedala direktorica območne enote Triglava Michaela Perčič.

»Danes smo povezani, povezuje pa nas ta razstava,« pa je svojo predstavitev umetnice začela umetnostna zgodovinarica Anamarija Stibilj Šajn. »Slikarska dela Severine Trošt Šprogar, magistricе likovne umetnosti, so zgoščena in kompleksna ter v polnosti razkrivajo avtorico samo. So vizualizacija njenih razmišljanj in odsev z gladine njene duše. Avtorica zna tankočutno prisluhni sebi, se subtilno sprehajati po svojih notranjih svetovih, po miselnih prostranstvih, se prepustiti intimnim doživetjem in spoznanjem, prisluhni svojim

Severina Trošt Šprogar ob enem osrednjih del na razstavi z naslovom *Prostori* / Foto: Igor Kavčič

nazorom in življenjski filozofiji, čutiti osebno in kozmično energijo ter bivati med tukaj in tam, med vidnim in občutenim, zavednim in nezavednim, materialnim in duhovnim,« je povedala. Vse to prenaša v svojo likovno govorico.

Slikarka je na ogled postavila 14 del različnih formatov, večinoma naslikanih v tehniki akril na platno. »S seboj sem pripeljala vsaj še enkrat toliko slik, ker pa vedno, kadar postavljam razstavo, želim narediti neko

zgodbo, sem se odločila za dela, ki so na ogled,« je povedala Severina Trošt Šprogar, ki sicer slika v različnih tehnikah, ustvarja tudi mozaike, tematsko pa jo zanima tako abstrakcija kot figuralka. Prav ženska figura je osrednji lik tokratne razstave.

»Na ta način slikam sebe, a ne gre za moje avtoportrete, te ženske so moje misli, skozi želim predstaviti svojo pripoved,« je pojasnila umetnica, Anamarija Stibilj Šajn pa jo v zapisu k

razstavi dopolnjuje z besedami: »Zdi se, da se ženska figura preobraža v atribut avtorice same.« Ženske pogosto nastopajo v obmorskih pejzažih, v nekaterih slika pa avtorica vključuje tudi kolažne dodatke. Gre za povezavo s simbolnim, včasih pomen išče v jabolku, različnih glasbilih, morda kartah za tarot, spet drugič ob podobi spregovorijo tudi letrizmi, z besedo zapisane misli. A vselej s polno mero pozitivne energije.

Lara Ješe pred sliko z naslovom *Apokalipsa*, enim izmed njenih zgodnjih del, ki je nastajalo med letoma 2007 in 2010 / Foto: Igor Kavčič

glasbeni program in zaigral nekaj skladb na diatonično harmoniko.

Iz serije manjših grafik z naslovom *Baterija* je za razstavo pripravila tudi velik format v sitotisku, na razstavi pa je še več del z motivom konja v različnih likovnih

tehnikah in formatih. Letos se je odločila izdati umetniški koledar za leto 2024 s svojimi najboljšimi deli z motivom konja zadnjih 13 let ustvarjanja, ki je tudi na voljo na razstavi, prav tako pa so nekatere izmed teh podob na ogled v originalu.

Razstava *Leto konj* bo v Dvorani Simona Jenka na ogled še v soboto, 16. decembra, med 16. in 20. uro ter v nedeljo, 17. decembra, med 10. in 14. uro. Slikarka pa na razstavo vabi tudi v času Mavške tržnice, v petek, 22. decembra, od 17. do 19. ure.

Med osmimi najboljšimi

Kegljači kranjskega Triglava so se edini med štirimi slovenskimi klubi uvrstili v četrtfinale letošnje lige prvakov in bodo tako nastopili med osmimi najboljšimi moškimi ekipami.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Minulo soboto popoldne so kegljači Triglava sebi in svojim navijačem, med katerimi je bil tudi predsednik Kegljaške zveze Slovenije Zoran Mojskerc, pripravili pravi športni praznik. Na povratni tekmi osmine finala lige prvakov so namreč gostili ekipo Beograda. Srbski kegljači so prišli v Kranj dobro pripravljene in borbeno razpoložene, saj so jih igralci Triglava na njihovem igrišču premagali s kar 6 : 2.

Domačim kegljačem so se tako med tekmo nekajkrat zatresle roke, na koncu pa so jih gostje skupno ugnali za pičle štiri keglje. Rezultat tekme je bil namreč 3658 : 3662. Med Kranjčani je največ kegljev podrl Matej Lepelj, kar 642. Franci Veljšček jih je podrl 594, Aleš Blaž 610, Janže Lužan 616, Davor Sobočan 591 in Tomaž Žvanut 605.

Ker sta se ekipi v Kranju razšli s skupnim izidom 3,5 : 4,5, Kranjčani pa so na tekmi v Beogradu zmagali s 6 : 2, je mesto v četrtfinalu lige prvakov pripadlo ekipi Triglava.

»Današnja tekma je bila za nas res težka, a pomembno je, da nam je uspelo. Za napredovanje je bila odločila

Kegljači Triglava so se kljub porazu na domačem kegljišču uvrstili v četrtfinale lige prvakov.

/ Foto: Tina Dokl

zmaga v Beogradu, danes pa smo pač dodali, kolikor je bilo treba. Ne vem še, koga bomo dobili za nasprotnika v četrtfinalu. Ne glede na to, kdo to bo, se bomo še naprej borili po najboljših močeh in upam, da nam znova uspe,« je po tekmi povedal kapetan ekipe, Kranjčan Davor Sobočan, ki je pri 36 letih kegljač že kar 25 let.

Nad uspehom ekipe je bil navdušen tudi predsednik Kegljaškega kluba Triglav Dušan Eržen. »Naša ekipa je z dosedanjimi nastopi v letošnjem državnem

prvenstvu navdušila, saj niso izgubili še nobene tekme, zgolj na zadnji so igrali neodločeno. Prav tako smo navdušeni nad nastopom v ligi prvakov. Naši kegljači so v Beogradu visoko zmagali in danes smo pričakovali težko tekmo. V srbskem moštvu večinoma nastopajo državni reprezentanti in vedeli smo, da ne bodo popuščali. Vendar so naši igralci dobili tri medsebojne dvoboje, eden pa je bil neodločen, kar je zadoščalo za ugoden izid in napredovanje. Žreb bo že

v naslednjih dneh in v Kranju bo zagotovo vsaj še en spektakel,« je po razburljivih tekmi povedal predsednik Dušan Eržen.

V ligi prvakov so od slovenskih ekip nastopali še kegljači mariborskega Konstruktorja, ki so izgubili tako prvo kot drugo tekmo proti nemški ekipi Rot Weiss Zerbst.

V ženski konkurenci je kamniški Calcit še drugič izgubil z Istro iz Poreča. Obakrat je bil rezultat 2 : 6. Postojnski Proteus je dvakrat izgubil z nemško ekipo Pöllwitz.

Vaterpolisti Triglava so v polfinalu

VILMA STANOVNIK

Kranj – Minulo soboto so vaterpolisti kranjskega Triglava v povratni četrtfinalni tekmi pokala Challenger v Švici igrali povratno tekmo z ekipo Carouge Natation.

Čeprav so na pot odšli s prednostjo desetih golov ter okrepljeni z Aljažem Troppanom in Andražem Pušavcem, so bili v svojih napovedih pred gostovanjem zelo previdni. Tudi tekmo so začeli malce nervozno, kar so domačini izkoristili in povedli z 2 : 0. Že kmalu so Kranjčani z golom Pušavca znižali zaostanek, pred prvim odmorom pa je bil rezultat 3 : 2.

V začetku druge četrtine so domačini znova vodili za dva gola (4 : 2). Vseeno Kranjčani nikoli niso bili v nevarnosti, da bi zapravili visoko prednost s prve tekme. Izenačili

so na 4 : 4, ob prednosti igralca več pa je Benjamin Popović slovenske prvake prvič popeljal do vodstva (6 : 5). Do odločitve o napredovanju je prišlo v dobrih treh minutah tretje četrtine, ko so kranjski vaterpolisti dosegli štiri zaporedne gole za vodstvo z 11 : 6. Kranjska ekipa je nato pustila v obrambi in prejela tri zaporedne gole, za mirni vstop v zadnjo četrtino pa je z drugim golom poskrbel Popović. Visoko vodstvo in zanesljiva uvrstitev v polfinale sta v zadnji četrtini uspavala Kranjčane, kar so Švicarji izkoristili in zmagali s končnim izidom 14 : 12.

Skupna zmaga s 17 : 7 je na koncu za Triglav pomenila zanesljivo uvrstitev polfinala. Polfinalni obračuni bodo 9. in 23. marca. Za finalno vstopnico se bodo Kranjčani borili s švicarskim Kreuzlingenom.

Vaterpolisti Triglava so v Švici izgubili, a skupno so bili boljši in so si priigrali nastop v polfinalu. / Foto: Gorazd Kavčič

Zaključek letošnje veslaške sezone

Veslaška zveza Slovenije je minulo soboto na slovesnosti ob zaključku sezone podelila priznanja za leto 2023. Ob tej priložnosti je Rajko Hrvat naznanil zaključek svoje dolgoletne in uspešne veslaške kariere.

MAŠA LIKOSAR

Bled – Slovensko veslaško sezono so v tem letu zaznamovali srebrna medalja Arneja Završnika in Jakoba Brgleza, zmaga Rajka Hrvata, predvsem pa uspešno izvedeno evropsko prvenstvo, ki ga je po 67 letih ponovno gostil Bled. Tam je potekala tudi zaključna slovesnost Veslaške zveze Slovenije (VZS). Podelili so priznanja za leto, ki se izteka, nagracenjem jih je izročil Jošt Dolničar, predsednik VZS. Zadovoljen je z izkupičkom letošnje sezone.

»V najmlajših kategorijah smo povečali članstvo, želimo si povečati še število vrhunskih veslaških rezultatov in okrepiti trenerske vrste,« je dejal Dolničar.

Plaketo za zaslužne veslaške delavce so prejeli Robert Grčar, Matjaž Magajna, Marijan Kovač, Marjan

Predsednik VZS Jošt Dolničar, trener Anže Blažič in Rajko Hrvat / Foto: Tina Dokl

Žnidarčič in Salko Pivač. Plaketo za posebne zasluge sta si prislužila Društvo za podvodne dejavnosti Bled in Televizija Slovenija. Jubilejno priznanje ob 25-letnici trenerskega udejstvovanja je prejel Robert Krašovec, ob 15-letnici trenerskega udejstvovanja pa Jan Ilar.

Malo priznanje VZS za osvojeno srebrno medaljo na evropskem prvenstvu do 23 let v Krefeldu so prejeli Arne Završnik, Jakob Brglez in trener Primož Merf. Veliko priznanje VZS pa sta si za zmago na svetovnem pokalu v Zagrebu in četrto mesto na evropskem

prvenstvu na Bledu prislužila Rajko Hrvat in trener Anže Blažič.

Rajko Hrvat, ki prihaja iz Izole, se je pri 37 letih odločil, da vesla, vsaj v tekmovalnem smislu, postavi v kot. Ob zaključku športne kariere mu je VZS podelila posebno priznanje stekleno veslo.

Prvenstvo hokejskih upov

VILMA STANOVNIK

Bled – V četrtek in petek je slovenska moška hokejska reprezentanca do dvajset let pod vodstvom selektorja Mitje Šivica v sklopu priprav na IIHF svetovno prvenstvo divizije I-B, ki se je včeraj začelo na Bledu, odigrala dve pripravljalni tekmi z izbranimi vrstama Ukrajine in Poljske. V četrtkovem obračunu so imeli ukrajinski hokejisti v podaljškju srečnejšo roko in zmagali z 2 : 3, medtem ko so v petkovem dvoboju po podaljškju zmagali naši

hokejisti, ki so Poljsko premagali s 4 : 3.

V soboto je selektor slovenske izbrane vrste Mitja Šivica dal hokejistom prost dan, že v nedeljo pa so se zbrali na zadnjem treningu pred večerajšnjo prvo tekmo proti Hrvaški. Danes ob 19.30 jih čaka obračun s Poljsko, jutri je na prvenstvu prost dan, v četrtek pa se bodo ob 16. uri pomerili z Estonijo. V petek ob 19.30 je na sporedu tekma z Italijo, v soboto je še en prost dan, v nedeljo pa je tekma med našo reprezentanco in reprezentanco Ukrajine na sporedu ob 19.30.

Biatlonci so tekmovali na Pokljuki

Rudno polje – Pokljuka je gostila prve tekme pokala IBU za mlajše članice in člane v biatlonu. Na sobotni tekmi z rekordno udeležbo 296 biatloncev sta slavila Avstrijka Anna Andexer in Slovak Jakob Borgula. Najbolje uvrščeni Slovenec je bil Matic Bradeško na 22. mestu, najbolje uvrščena Slovenka pa Manca Caserman na 12. mestu. Na nedeljski tekmi sta zmagala Francozinja Fany Bertrand in Italijan Nicolo Betemps. Najboljša Slovenka je bila Kaja Zorč, ki je zasedla 26. mesto. Med moškimi je bil naš najboljši Ruj Grošelj Simič na 41. mestu.

PLANINSKI IZLET: PALNOCK (1901 M N. M.)

Celotni Julijci na dlani

Mesec december, zima in zimske radosti na snegu so zagotovljene. Nezahteven vrh v avstrijskem pogorju Nockberge je idealen za ta čas. Bolj kot za smučarje je zanimiv za krpljanje.

JELENA JUSTIN

Avstrijsko gorovje Nockberge, ki je del t. i. Krških Alp, je v stabilnih zimskih razmerah idealno za turno smučanje in krpljanje. Naj ob tem povem, da je v Avstriji obvezen del opreme pozimi tudi lavinski trojček, se pravi žolna, sonda in lopata. Opremo je seveda treba znati uporabljati. Danes se bomo odpravili na Palnock, ki z vrha ponudi lep razgled na Miljsko jezero, na Mirnock, na vrhove nad smučiščem Turracher Hohe, na Goldeck, Gmaineck, proti zahodu, v ozadju se pokažejo Visoke Ture.

Izhodišče vzpona je parkirišče Lärchenboden. V Avstrijo vstopimo skozi predor Karavanke, nato pa se vozimo po avtocesti do izvoza 179-Villach-Ossiacher See, kjer sledimo kraju Afritz. Tam zavijemo levo na vzpenjajočo se cesto, nakoncu katera je parkirišče Lärchenboden. Parkirišče ni ravno veliko, zato je dobro, če smo zgodnji. Smerokaz nas usmeri na pot št. 27, ki pelje najprej proti Schwarzensee in Schwarzensee Hütte/Črno jezero in kočja pri Črnem jezeru. V začetnem delu se markirana pot vzpenja skozi gozd. Speljana je prijetno, brez velikih naklonov. Pot

nekajkrat prečka gozdno cesto. Pozimi moramo biti previdni, da nas ne zanesejo sledi turnih smučarjev, res pa je, da so pozimi poti lahko malce drugače speljane kot poleti. Prijetna pot nas pripelje do izravnave, kjer se skoraj po ravnem (manjši naklon) približujemo Schwarzsee hütte. Tik pred kočjo nas smerokaz usmeri levo navzgor do jezera Schwarzensee. Pozimi je jezero seveda prekrito s snegom, tudi ledom, in vidimo le deviško belino, ki daje slutiti, da je spodaj jezero. Po slemenu nad jezerom nadaljujemo v smeri proti Palnocku. Ves čas se

T. i. Črno jezero pozimi komaj opazimo. Od tod do vrha Palnocka nas čaka še približno štirideset minut hoje. / Foto: Jelena Justin

giblujemo po slemenu. Pot se vmes tudi rahlo spusti, nato pa se začnemo vzpenjati proti glavnemu vrhu, kjer stoji velik železen križ. Ta križ, če vsaj malo piha na vrhu, s svojimi votlimi cevmi ustvarja zanimive zvoke, kot bi poslušali vetrno simfonijo.

Palnock s svojimi 1901 metri nadmorske višine ponudi čudovit razgled na sosednji Mirnock, do katerega je še slabi dve uri hoda, odpre se pogled na Miljsko jezero, na verigo gorovja Nockberge, na Goldeck, na Gmeineck, Böse Nase in v ozadju na Visoke Ture.

Z vrha sestopimo po poti vzpona do jezera Schwarzensee, kjer je na obrobju travnika ličen, ogromen lesen okvir, kjer lahko naredimo kakšno zanimivo fotografijo. Mimo okvirja se začnemo po travniku spuščati do kočje Schwarzensee hütte. Koča je v zimskem času sicer zaprta. Od kočje krenemo levo nazaj na pot št. 27 in se po poti vzpona spustimo v dolino, do izhodišča.

Možnost sestopa je tudi po poti številka 28, vendar moramo pri Steinhäuserhütte zaviti desno, kar nas pripelje do ceste, ki vodi do parkirišča, le da je okoli 150–200 višinskih metrov nižje. Tako nas bo do avta čakal še vzpon po cesti.

Opisana tura je namenjena vzponu s krpljami, je nezahtevna in lavinsko varna.

Nadmorska višina: 1901 m
Višinska razlika: 620 m
Trajanje: 5 ur
Zahtevnost: ★★★★★

Vrh Palnocka, zadaj pa Miljsko jezero in Visoke Ture / Foto: Jelena Justin

Veriga Julijcev, kot jo vidimo s Palnocka / Foto: Jelena Justin

Kolesarska avantura Balkan 2023, 7. del

SLAVKO ZUPANC

Sedmo etapo smo začeli v mestu Pazardžik, ki leži v zgornji Trakijski nižini, severno od gorovja Rodopi. O bogati preteklosti mesta, ki sega v sedmo tisočletje pred našim štetjem, govorijo številne arheološke najdbe. Glavne znamenitosti mesta so stolp z uro, cerkev sv. Matere Božje in zgodovinski muzej. V južnem

delu mesta je na reki Marici otok s parkom Svoboda.

V lepem sončnem vremenu nas je pot vodila po lokalnih asfaltnih cestah skozi manjša naselja. V kraju Ognjanovo smo prečkali reko Marico in nadaljevali ob reki po desnem bregu skozi mesto Stambolijski, ki je dobilo ime po znanem bolgarskem politiku, do drugega največjega bolgarskega mesta Plovdiv. Zavili smo na

kolesarsko stezo, ki je speljana ob veslaškem kanalu, kjer je bilo leta 2011 evropsko prvenstvo v veslanju. Na mostu, ki prečka veslaški kanal, je veliko zaklenjenih ključavnic, ki simbolizirajo »zaklenjeno« ljušten. Pot smo nadaljevali proti središču mesta. Kolesarili smo po glavni cesti, ki je bila nekoliko poglobljena, in tako smo zgrešili staro mestno jedro. S pomočjo navigacijskih

naprav smo, sicer nekoliko po ovinkih, našli središče mesta in si ogledali glavne znamenitosti.

Arheološka najdišča, ki jih je v mestu več kot dvesto, pričajo o bogati zgodovini. Odkrili so predmete, ki kažejo, da je bila prva naselbina na tem mestu zgrajena konec četrtega tisočletja pred našim štetjem. Starodavno središče je obkroženo z ostanki trakijske trdnjave. Iz časov Tračanov je tudi svetišče na griču Nebet Tepe. Na rimske čase spominjajo antično gledališče, rimski stadion in antični forum. V šestem stoletju so celotno tračansko ozemlje naselili Slovani. Iz časov Osmanskega cesarstva so mošeji Džumaja (petkova mošeja) in Imaret ter samostan pleščih dervišev. V starem mestnem jedru je še veliko čudovitih stavb iz različnih obdobj. Po osvoboditvi izpod turške oblasti (1878)

GLASOVA KOLESARJENJA

Asenova trdnjava / Foto: Slavko Zupanc

je bil Plovdiv popolnoma zasluzeno imenovan za kulturno prestolnico Bolgarije. Poseben čar mestu dajejo mestni griči.

V Plovdivu smo za nekaj dni zapustili reko Marico, ki teče še naprej proti vzhodu skozi mesta Dimitrovgrad, Simeonovgrad, Ljubimec in Svilengrad proti turškemu mestu Odrin. Naša pot pa je vodila v smeri jug proti 15 kilometrov oddaljenemu mestu Asenovgrad, cilju etape. Kolesarili smo po

servisni cesti, ki je bila speljana tik ob zelo prometni štiripasovnici. Mesto je leta 1934 dobilo ime po bolgarskem carju Ivanu Asenu II., ki je v 13. stoletju obnovil trdnjavo nad mestom, ki se tudi imenuje po njem. Asenova trdnjava stoji na obronkih gorovja Rodopi in je tri kilometre oddaljena od središča mesta. Nekaj kolesarjev je sklenilo, da zaključijo kolesarjenje in so odšli v hotel, drugi pa smo se odločili še za vzpon do trdnjave.

Pazardžik, skupinska slika pred odhodom / Foto: Slavko Zupanc

Veliko sekali zaradi ujm in lubadarja

Lastniki gozdov v gozdnogospodarskih enotah Besnica in Selca so v minulih desetih letih sekali manj, kot bi lahko glede na gozdnogospodarski načrt, pri tem pa so kar šestinštirideset odstotkov drevja posekali zaradi ujm in lubadarja.

CVETO ZAPLOTNIK

Besnica, Selca – V kranjski območni enoti Zavoda za gozdove Slovenije so pripravili osnutka gozdnogospodarskih načrtov za gozdnogospodarski enoti Besnica in Selca za desetletno obdobje 2023–2032. Načrta sta že od petka dalje javno razgrnjena – za enoto Besnico na sedežu krajevne enote v Kranju, za enoto Selca pa v revirni pisarni v Škofji Loki, in sicer do 21. decembra vsak delovni dan od 7. do 9. ure. Načrta si je možno ogledati tudi na osrednjem spletnem portalu državne uprave. Lastniki gozdov in drugi zainteresirani lahko v času javne razgrnitve dajo pripombe na načrt, to pa lahko storijo tudi na javni obravnavi, ki bo za načrt Besnica v torek, 19. decembra, ob 16. uri v gasilskem domu v Besnici in za načrt Selca v četrtek, 21. decembra, ob 16. uri v zadrženem domu na Bukovici.

Največji problemi v ravninskih gozdovih

Gozdnogospodarska enota Besnica se razprostira na območju od Sorškega polja preko besniške doline do platoja Jelovica. Obsega 8151 hektarjev, od tega je 4900 hektarjev oziroma 60

Vanja Primožič / Foto: Cveto Zaplotnik

odstotkov gozdov. Približno tretjina gozdov je na območju Nature 2000. Skoraj 97 odstotkov gozdov je v zasebni lasti. Razdrobljenost je velika, povprečna posest meri dva hektarja. Kar 70 odstotkov lastnikov ima do enega hektarja veliko posest in skupno v lasti vsega osem odstotkov gozdov. Štirinajst odstotkov gozdov še ni zadosti odprtih za gospodarjenje. V minulem desetletnem obdobju v enoti ni bila zgrajena nobena nova gozdna cesta, v gradnji pa je 1,4 kilometra nove ceste, ki v dolžini 576 metrov sega tudi v sosednjo enoto Selca in jo bodo končali v letu 2025. Lesna zaloga se je v desetletju zaradi ujm in lubadarja znižala

Domen Oven / Foto: Cveto Zaplotnik

s 315 na 298 »kubikov«, letni prirastek pa znaša 7,3 kubičnega metra na hektar in je enak kot v prejšnjem desetletnem obdobju. V obdobju 2013–2022 so gospodarjenje z gozdovi zaznamovale pogoste naravne ujme in posledično čezmerna razmnožitev lubadarja, pri tem pa so bili problemi hujši v ravninskih gozdovih. Lastniki bi glede na načrt lahko v desetih letih posekali 335 tisoč kubičnih metrov drevja, a so ga le 255 tisoč »kubikov«, od tega več kot dve petini zaradi varstveno sanacijskih ukrepov. Z novim načrtom zmanjšujejo možni posek na 319.800 »kubikov«, pri tem pa povečujejo posek iglavcev, saj želijo

doseči bolj naravno sestavo drevesnih vrst. Pomembne spremembe so se zgodile že v minulem desetletnem obdobju, ko se je delež smreke v lesni zalogi zmanjšal s 44 na 39 odstotkov, temu primerno pa se je zvišal delež bukve ter plemenitih in tridih listavcev.

Kot pravi načrtovalka Vanja Primožič, sicer vodja odseka za načrtovanje razvoja gozdov, so v enoti Besnica glavni razvojni problemi stabilnost sestojev in spremenjena drevesna sestava, nezadostna odprtost posameznih predelov, razdrobljenost posesti, majhnost parcel ter različne oblike rekreacije in nabiralništva, ki so v nekaterih predelih

v konfliktu z ekološkimi in proizvodnimi funkcijami. V najbolj poškodovanih gozdovih na Sorškem polju so problem tudi meje med parcelami, kar je posledica poseka mejnih dreves in bujnega razraščanja mladega drevja.

Delež smreke se zmanjšuje

Gozdnogospodarska enota Selca zajema del Škofje-loškega hribovja (spodnji del Selške doline) in skrajni rob Jelovice. Obsega 5809 hektarjev, od tega 4148 hektarjev ali nekaj več kot 71 odstotkov površine zasedajo gozdovi. Skoraj vsi so v zasebni lasti, povprečna zasebna posest meri 4,5 hektarja – tudi na račun celkov – revirju Luša. Kar 72 odstotkov gozdov je v lasti lastnikov, ki imajo več kot deset hektarjev veliko posest. Gostota gozdnih cest in vlak že zagotavlja normalno gospodarjenje na 90 odstotkih površine gozdov. V minulem desetletnem obdobju lastniki niso zgradili nobene nove gozdne ceste, zgradili in posodobili pa so 61 kilometrov vlak. Lesna zaloga se je v desetletju zvišala s 373 na 395 kubičnih metrov na hektar, letni prirastek pa je znašal 8,4

»kubika« na hektar in je ostal na ravni prejšnjega načrta. Delež smreke v lesni zalogi se je v desetletnem obdobju znižal s 60 na 56 odstotkov, temu primerno pa se je zvišal delež bukve, jelke in plemenitih listavcev. Lastniki bi glede na načrt lahko v minulih desetih letih posekali 318 tisoč kubičnih metrov, dejansko so le nekaj več kot 220 tisoč »kubikov«, pri tem pa so več kot polovico poseka predstavljale varstveno sanacijske sečnje. Z novim načrtom zvišujejo možni posek na 332 tisoč kubičnih metrov, pri tem pa je cilj še zmanjšati delež smreke.

In kaj so glavni razvojni problemi v enoti? Načrtovallec Domen Oven, sicer svetovalec v odseku za načrtovanje razvoja gozdov, v ospredje postavlja spremenjenost drevesne sestave, ki negativno vpliva na odpornost gozdov, visok delež sanitarnih sečenj, ki otežuje usmerjeno gojenje gozdov, velik delež objedenosti mladih drevesc, kar otežuje predvsem razvoj jelke in plemenitih listavcev, ter nizek interes lastnikov za izvedbo negovalnih del, kar je posledica sistema (so)financiranja vlaganj v gozdove in deloma tudi razdrobljenosti gozdne posesti.

Priznanja najbolj skrbnim lastnikom gozda

Na kranjskem gozdnogospodarskem območju je priznanje prejel Tomaž Smrtnik z Zgornjega Jezerskega, na blejskem pa Janez Kramar iz Podkorena.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj, Bled – V Zavodu za gozdove Slovenije vsako leto podelijo priznanja najbolj skrbnim lastnikom gozda, to je lastnikom, ki izstopajo po zglednem gospodarjenju z gozdovi, strokovni izvedbi del, spoštovanju večnamenske vloge gozdov, dobrem sodelovanju z javno gozdarsko službo ter prizadevanjih za varno delo v gozdu. Priznanja, iz vsake območne enote zavoda enemu, so podelili v sredo na slovesnosti na Gradu Sevnica.

V kranjski območni enoti zavoda so letos za najbolj skrbnega lastnika gozda izbrali Tomaža Smrtnika, gospodarja na ekološki kmetiji Pr' Ta spodnmo Verniku na Zgornjem Jezerskem. Kmetija obsega 307 hektarjev gozdov, od tega je 51 hektarjev varovalnih, imajo pa še 17 hektarjev travnikov in dva hektarja

zemljišč v najemu od sklada kmetijskih zemljišč in gozdov. Na njihovi posesti je tudi lehnjakotvorni izviri in območje nekdanjega kamnoloma lehnjaka. Na leto posekajo okoli tisoč kubičnih metrov drevja, od tega v zadnjih letih večino predstavlja sečnja v vetrolomu poškodovanega in od lubadarja napadenega drevja. Za lažje gospodarjenje z gozdovi so v zadnjih letih sami zgradili tri kilometre vlak, po dogovoru z gozdarji pa opravijo tudi potrebno sadnjo in negovalna dela. Tomaž se je za varno delo v gozdu izobrazil na tečajih zavoda za gozdove, pri poseku mu pomagata sinova Marjan in Milan. Pred dvema letoma so na kmetiji začeli predelovati mleko v mlečne izdelke, skupaj s kmetijo Krč pa so v središču Jezerskega postavili avtomat za prodajo mlečnih izdelkov.

Tomaž Smrtnik / Foto: ZGS-OE Kranj

V blejski območni enoti zavoda za gozdove so za najbolj skrbnega lastnika gozda izbrali Janeza Kramarja iz Podkorena, gospodarja kmetije Pr' Petrašu, na kateri se ukvarjajo s prirajo govedu in oddajanjem sob. Njegova posest obsega okoli 18

hektarjev zemljišč, od tega je nekaj več kot 12 hektarjev gozda. Večina gozda se razprostira na pobočju Vitranca, le manjši del na grebenih Karavank. Ko je pred leti gozdove na Vitrancu prizadel snegolom, je lastnik po strmem terenu, kjer ni vlak,

Janez Kramar / Foto: ZGS-OE Bled

les spravljal v dolino ročno, s cepinom. Boljši les prodaja, slabšega pa uporabi za sekance, s katerimi ogreva domačijo. Kot so v zavodu za gozdove zapisali v obrazložitev k priznanju, Janez skrbno gospodari z gozdovi, jih po vsaki ujmi pregleda,

z vsakoletno sečnjo manjše količine lesa uspešno skrbi za naravno pomlajevanje, označuje posestne meje, po vsakem pravilu popravi vlake in poskrbi za odvodnjavanje, dobro pa sodeluje tudi z gozdarji iz krajevne enote Jesenice.

Policisti, ki so v poplavax reševali življenja

Pretekli teden so podelili medalje policije za požrtvovalnost ter plakete ministrstva za izjemno strokovno delo, izjemne zasluge in dosežke pri širjenju varnostne kulture v času uničujočih poplav v Sloveniji ter za posebne prispevke h krepitvi ugleda ministrstva.

MAŠA LIKOSAR

Ljubljana – Medalje policije za požrtvovalnost je letos prejelo 56 policistov in trije občani, ki so v poplavax reševali življenja, živali in premoženje ljudi. Kot je na slovesni podelitvi dejal namestnik generalnega direktorja policije Igor Ciperle, je policija med prvimi, ki se odzove ob kriznih dogodkih. Tako je bilo tudi ob avgustovskih poplavax, ko so policisti z nepretrdnih in neprevoznih območij s helikopterjem reševali ljudi, s čolni pomagali evakuirati ujetе občane, z živo verigo čez deročo vodo varno prepeljali prebivalce, izvajali cestne zapore, vzpostavljali telekomunikacijske povezave in storili vse drugo, kar je bilo treba

za varnost ljudi, pa tudi živali in premoženja. »Razmere so bile ponekod izjemno hude, a pomoči kljub temu niso odrekli nikomur,« je dodal Ciperle.

Med prejemniki medalje je bilo več Gorenjcev oziroma enot s sedežem na Gorenjskem. Med drugim so jih prejeli Marko Gačnik s Policijske postaje Kranjska Gora, vodja gorske policijske enote Matej Brajnik (Sektor splošne policije) in pripadniki Letalske policijske enote (Matej Cvetko, Gregor Hajdenkumer, Robert Hočevar, Tadej Jerman, Matjaž Jurjavec, mag. Bojan Kos, Matjaž Kovič, Tomaž Lovrenčič, Gorazd Matič, Aleš Mlekuž, Tanja Novak, Mišel Oblak, Jure Olaj, Igor Podjed, Primož Škufca,

Medaljo je prejelo 23 pripadnikov Letalske policijske enote. / Foto: Gorazd Kavčič

Breda Šprajcar, Aleš Štupica, Nejc Travner, Gregor Vajzman, Tomaž Vinazza, Igor Zrinski, Srečko Žagar in Vanči Žnidaršič), ker so v času neurij in najhujše naravne nesreče v zgodovini Slovenije kot del posadke v najzahtevnejših okoliščinah uspešno reševali življenje in premoženje ljudi.

Pilot, kapetan v Letalski policijski enoti, Jure Olaj je ob tem spomnil na vse posameznike, ki priznanja niso prejeli, a so vseeno pomembno prispevali k uspešnemu reševanju. »Tehniki letalci so v naši enoti 'dvoživke', so člani posadke helikopterja in licencirali

serviserji. Če jih je komisija za dodeljevanje priznanj pozabila, jih mi zagotovo ne bomo,« je dejal Olaj, ki bo svojo medaljo poklonil enemu od tehnikov letalcev.

Medaljo so prejeli policisti Antonio Jeseničnik, Aleš Resnik, Robert Drolc in Milan Kojadinović s Policijske postaje Medvode, ker so z reševanjem v avtomobilih ali stavbah ujetih ljudi, reševanjem premoženja, zagotavljanjem varnosti in predvsem s postavitvijo žive verige tvegali svoja življenja, da so rešili življenja drugih. Policist Franc Marolt iz Komende (Sektor uniformirane policije) pa si je medaljo

prislužil, ker je sosedom pomagal reševati premoženje, organiziral pomoč več prizadetim v poplavax in podal več koristnih predlogov pri odpravljanju posledic ujme.

Plakete ministrstva

Minister za notranje zadeve Boštjan Poklukar je podelil plakete ministrstva za izjemno strokovno delo, izjemne zasluge in dosežke pri širjenju varnostne kulture v času uničujočih poplav v Sloveniji ter za posebne prispevke h krepitvi ugleda ministrstva. »Pogum vseh vas je bil v tistih težkih dneh zares neverjeten in za vse nas navdihujoč, mnogokrat

samoiniciativen v obliki sosedske pomoči, pomoči v skupnosti, v kateri živimo, ali pomoči potrebnim sodelavkam in sodelavcem, pogosto pa tudi v sestavi prostovoljnih gasilcev, reševalcev ter občinskih štabov Civilne zaščite,« je med drugim dejal minister. Plakete so prejeli: policijske uprave Celje, Kranj, Ljubljana in Murska Sobota, Letalska policijska enota, Gorska enota policije, Direktorat za policijo in druge varnostne naloge, Direktorat za logistiko in Franci Marolt (Uprava uniformirane policije) ter Andrej Uršič (Urad za informatiko in telekomunikacije).

Policisti Policijske postaje Medvode / Foto: Gorazd Kavčič

Tujca iskali več ur

Gorski reševalci so v nedeljo potrebovali skoraj šest ur, da so našli obnemogla Turka.

SIMON ŠUBIC

Mojstrana – Policisti so v nedeljo okoli 10. ure prejeli obvestilo o dveh poškodovanih tujcih na območju Hruške planine. Za reševanje so takoj aktivirali helikopter Slovenske vojske, ki je večkrat preletel Hruško planino, vendar ju niso našli. Reševanje se je nato nadaljevalo na klasičen način. Helikopter je nato policista gorske enote in gorskega reševalca odložil pri Mokotovi bajti pod Sedlom Rožca, kjer sta izvedela, da sta dva tujca okoli 11. ure pod Hruškim vrhom klicala na pomoč. Helikopter ju je zato prepeljal tja. Peš sta pregledala zelo nevarno brezpotje od Hruškega vrha proti slapu Presušnik in Hrušici. Tam sta našla sledi hoje dveh oseb, ki so reševalce peljale proti pobočju Javorji nad Mojstrano, kjer so nekaj pred 16. uro

našli onemogla in podhlajena Turka, stara 46 in 20 let. V akciji so sodelovali gorski reševalci z Jesenic, iz Mojstrane, Kranja in Radovljice.

»Hodila sta po nevarnem brezpotju z visokimi skalnimi skoki. Poti na tem delu ni. Teren je strm, kamnit, leden in prepaden. Obvezna je alpinistična oprema. Na območju slapa Presušnik se je eden od tujcev tudi poškodoval, ko se je po nevarnem terenu spuščal brez opreme in skakal čez visoke skalne skoke v grapo. Oba sta bila pomanjkljivo opremljena, oblečena in obuta,« so razložili na Policijski upravi Kranj. Planinca so s helikopterjem prepeljali v jeseniško bolnišnico, po zdravstveni oskrbi pa sta zaprosila za mednarodno zaščito. Okoliščine kažejo, da sta bila namenjena proti Avstriji in se pri tem v gorah izgubila, so še sporočili s policije.

Poostreni nadzori do konca leta

Vse do konca prazničnega decembra bo potekala nacionalna preventivna akcija za preprečevanje vožnje pod vplivom alkohola, drog in drugih psihoaktivnih snovi v prometu. Policisti bodo izvajali poostrene nadzore. »V prazničnem času bodite odgovorni,« pozivata Agencija za varnost prometa in policija.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Včeraj se je začela tretja letošnja nacionalna preventivna akcija za preprečevanje vožnje pod vplivom alkohola, drog in drugih psihoaktivnih snovi v prometu, ki bo potekala do 31. decembra. V času akcije policisti poostreno nadzirajo psihofizično stanje voznikov. Preverjali bodo vsebnost alkohola v izdihanem zraku in izvajali preizkuse s sredstvi za hitro ugotavljanje prisotnosti drog v organizmu. »Že prvi popit kozarec alkoholne pijače vpliva na zmožnost presoje in reakcijski čas voznika. Če se odpravljate na dogodek, kjer je verjetnost, da boste uživali alkohol, vnaprej načrtujte, kako boste varno prišli domov. V prazničnem času bodite odgovorni

in se udeležbi v prometu pod vplivom alkohola in drog odpovejte!« pozivata Agencija za varnost prometa in policija.

Na AVP opozarjajo, da se že pri koncentraciji 0,5 promila verjetnost povzročitve prometne nesreče podvoji, pri 1,1 promila alkohola pa osemkrat poveča v primerjavi s treznim voznikom. Verjetnost se z višjo stopnjo alkoholiziranosti eksponentno stopnjuje. Pri 1,5 promila se tveganje za nastanek prometne nesreče poveča za kar 22-krat. Z višanjem stopnje alkohola v krvi nadzor ni centri možganov drug za drugim »izklaplajo«, nadzor pa prevzemajo avtonomi centri. Večajo se vidne posledice na vidu, ravnotežju in pri reakcijskem času.

Do konca novembra se je v Sloveniji zgodilo 1335

prometnih nesreč, ki so jih povzročili alkoholizirani udeleženci v prometu. To je sicer 7,7 odstotka manj nesreč kot v enakem obdobju lani, kljub temu pa je bilo smrtnih žrtev (sedemnajst) enako kot lani. Alkoholizirani povzročitelji so smrtne prometne nesreče povzročili najpogosteje zaradi neprilagocene hitrosti in nepravilne strani ali smeri vožnje. Hudo se je poškodovalo 110 oseb oziroma za dvanajst odstotkov manj udeležencev kot v lanskem letu, lažje pa 525 oseb oziroma za 7,1 odstotka manj.

Najpogostejši povzročitelji prometnih nesreč pod vplivom alkohola so v starostnih skupinah 25–34 in 35–44 let, glede na vrsto udeležbe pa je največ povzročiteljev med vozniki osebnih vozil. »Skrb vzbujajoče

je, da so najmlajši alkoholizirani povzročitelji prometnih nesreč, stari od 15 do 17 let, letos povzročili za tretjino več prometnih nesreč kot v prvih enajstih mesecih lanskega leta. Znova opozarjamo, da se odnos do alkohola in drog začne oblikovati v družini. Odgovornost odraslih in zgled, ki ga postavimo, sta pri tem ključna,« opozarja mag. Simona Felser, direktorica Agencije za varnost prometa.

Policisti so v prvih enajstih mesecih odredili 408.302 alkotestov (lani 400.350), od tega je bilo 10.673 pozitivnih (12.169) in 243 (301) odklonjenih. Odredili so 1341 (1267) strokovnih pregledov na droge, od tega je bilo 234 (226) pozitivnih in 736 (663) odklonjenih.

razglasilo

GG

DVAJSET LET JOŠKOV V'N

Petkov koncert na Glavnem trgu v Kranju je kot že ničlikokrat v dvajsetih letih razvnel množico ljudi, ki so ob plesu snežink in temperaturah pod lediščem dobre volje poplesavali in prepevali slovenske uspešnice.

Klara Mrak

Neizpodbitno je eno: če se odpravimo na koncert zasedbe Joške v'n, lahko pričakujemo zgolj in samo slovensko glasbo. Njihov glavni motiv, kot piše na njihovi spletni strani, je prirediti čim boljše zabavo tistim, ki nekaj dajo na slovensko zabavno glasbo, drugim pa pokazati, da ni vse sosedovo boljše. »Naši polno obiskani akustični nastopi so najlepši znak, da je dvomljivcev vse manj in manj,« so zapisali. Tak je bil tudi koncert na Glavnem trgu v Kranju, decembra pa jih bomo lahko slišali še v Tea-ter baru na Jesenicah prihodnjo soboto, v Klubaru v Kranju, v petek, 29. decembra, leto pa bodo zaključili v Škofji Loki, na Mestnem trgu, ko bodo zbrane z glasbo popeljali v novo leto.

Zasedbo sestavljajo Jasmin Džombič - Džoko (glas, kitara), David Toman

Joške v'n po petkovem koncertu: Džoko, Aljaž, Sašo, David in Aleš / Foto: Primož Pičulin

(kitara, glas), Aleš Gerkman (bas, glas) in Sašo Tomc (bobni). Na petkovem koncertu v Kranju sta bila tudi Klemen Teran in Aljaž Primožič, ki sta bila z njimi že 6. decembra 2003, ob njihovi ustanovitvi. »Pohvale in posnetki po koncertu 'letijo'. Ljudje so prišli zaradi nas, napolnili Glavni trg. Najbolj me je ganila izjava gospe, ki je po koncertu prišla do nas in nam povedala, da je bila ves čas koncerta v prvi vrsti in da je neskončno uživala.

To ti pogreje srce. To je najbolj iskreno. Sprostili smo se, pokazali, da smo srčni, da ne blefiramo, in mislim, da je bilo občinstvo zadovoljno,« je po koncertu povedal Džoko.

Nalezljiva energija

Energija, ki jo Joške v'n širijo na koncertih, je nalezljiva. »Pride iz srca. Fantje iz skupine mi včasih rečejo, da je težko to, kako držim občinstvo pokonci, da oni tega ne bi zmogli. Pa

jim rečem, da to meni in posledično vsem nam pravzaprav ni težko. Odnos z občinstvom je največjega pomena, ne sme te biti strah, ne smeš imeti treme, moraš biti, kar v življenju dejansko si. Preprost človek, da se ne pretvarjaš, da si nekaj drugega, kot si. Mi se ne pretvarjamo in verjetno se to tudi vidi na odru,« v imenu zasedbe Joške v'n razmišlja Džoko.

Njihov repertoar je sestavljen iz slovenske glasbe. »Obiskovalci naših koncertov so navdušeni, če jim med drugimi zaigamo skladbe Danila Kocjančiča, Faraonov, Vlada Kreslina, tudi zasedb Dan D in Mi2. Ne igramo nečesa, ob čemer bi požirali slino in si mislili, da to igramo, čeprav nam ni všeč in le zato, ker je všeč množici. Veliko preigravam glasbe iz 80. in 90. let prejšnjega stoletja, recimo Pegasto dekle in Ti znaš, ki jo je izjemno zapel Enzo Hrovatin. Na naših koncertih je moč slišati skladbe, ki jih sicer redko slišiš. Želimo dati občinstvu slovensko kulturo.«

Joške v'n že dvajset let prisegajo zgolj in samo na slovensko glasbo. / Foto: Primož Pičulin

Glavni trg v Kranju je bil kljub mrazu poln. / Foto: Primož Pičulin

SLAVILA JE POLKA PAMET ZGUBU

Naj polka Gorenca 2023 je postala Pamet zgubu Tria Unis.

Alenka Brun

Radio Gorenc je med 6. in 26. novembrom organiziral izbor Naj polka Gorenca 2023. Za laskavi naziv so se na koncu potegovali trije ansambli: gorenjski Raubarji s polko Je treba brus't, Dolenjski veseljaki s skladbo Jaz pa nisem tak in Trio Unis s polko Pamet zgu-

tošnjega leta. Lotrič pa ni bil zadolžen le za glasbo, zau-pali so mu tudi »prihod« torte, a ta se je skrivnostno izgubila ...

In kdo je na koncu zmagal? Naj polka Radia Gorenc je postala polka Tria Unis Pamet zgubu. Drugo mesto so osvojili Dolenjski veseljaki, tretji so bili Raubarji. Občinstvo je na prireditvi pozdravil tudi blejski podžupan Iztok Pesrl, povezovalski mikrofon pa se je selil od ra-

Trio Unis / Foto: FotoKolman

bu. Zmagovalca so javno razglasili na velikem praznovanju, prireditvi za 61. rojstni dan Radia Gorenc, ki jo je nedavno gostila Festivalna dvorana na Bledu. Na rojstnodnevni zabavi so za glasbeni del skrbeli Žan Serčič, Helena Blagne, Tanja Žagar in Tilen Lotrič, zaigrali pa so tudi finalisti izbora za najboljšo polko le-

dijskih voditeljev Urše Mlakar, Maje Tekavec in Nejca Poljanca do Boštjana Megliča - Peške, ki je seveda poskrbel tudi za humorni element večera.

Čisto za konec se je na odru zbrala celotna ekipa Radia Gorenc, zahvalili so se občinstvu in tudi zvestim poslušalcem, zadonela pa je tudi Himna Gorenca.

Helena Blagne / Foto: FotoKolman

Učenci klavirja so v okviru Komornega TipKameleona v goste povabili svoje prijatelje, učence najrazličnejših glasbil. / Foto: Arhiv GŠ Kranj

PESMI MLADIH

Snežinke

Ena snežinka,
bela in lepa,
pade mi na dlan
in vsem želim
en prav lep dan.

Tretja snežinka,
čarobna in svetleča,
spreminja se počasi,
nastane velika kepa.
Pred nami je snežni dan.

Druga snežinka,
mrzla in nežna,
pade mi na obraz,
vsem želim,
da ne bo preveč mraz.

Valentina

Lepa pesmica, vsaka snežinka ima drugačno obliko, po drugi strani pa so si podobne. Nekatere bregove je že pobelil sneg, druge še bo. Naj bo pred nami kopica lepih dni. **Meta**

Pesmi pošljite na elektronski naslov pesmi.mladih@gmail.com ali pisno na naslov: Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj.

NAVDUŠILI MIKLAVŽA

Zadnji novembrski večer je v Glasbeni šoli Kranj odmeval Komorni TipKameleon, decembra pa je učence obiskal tudi Miklavž.

Mateja Rant

Učenci klavirja so v okviru večera, ki so ga poimenovali Komorni TipKameleon,

v goste povabili svoje prijatelje, učence najrazličnejših glasbil. Na prvi decembrski večer pa je najmlajše učence Glasbene šole Kranj, ki so bili tudi letos očitno zelo pridni, spet obiskal Miklavž.

Na Komornem TipKameleonu so poleg klavirja in orgel – oboje je bilo mogoče slišati tudi v šestročni izvedbi – zazvenela tudi pihala: flauta, oboa in fagot, trobila: rog, trobenta in evfonij ter godala: violina, viola in violončelo, je pojasnila ravnateljica Glasbene šole Kranj Petra Mohorčič in dodala: »Skupaj so nam učenci priigrali čudovit glasbeni večer, na katerem so učitelji številni publiki tudi v besedi predstavili, kaj je komorno muziciranje ter smisel in prednosti let tega za mlade glasbenike.«

Najmlajše učence je obiskal Miklavž. / Foto: arhiv GŠ Kranj

Decembra pa je najmlajšim učencem prislunil celo sam Miklavž. Učenci so mu zaigrali na svoja glasbila, učenke baleta pa so zaplesale zanj. »Z nastopajočimi in otroki v publiku je delil številne modre misli,« je razložila Petra Mohorčič. Učenci in mladi poslušalci so imeli za Miklavža pripravljenih tudi kup vprašanj:

od tega, ali poleti kaj plava v morju, do tega, katero glasbilo je sam igral, ko je bil še majhen. »Miklavž je bil navdušen nad muziciranjem in plesom mladih ustvarjalcev in jim je povedal, da je zanj najlepše darilo, kadar vidi in sliši otroke, ki spretno vadijo svoje instrumente in plešejo ter s tem navdušujejo tudi svoje

bližnje.« Zato jih je pozval, naj pri tem pogumno vztrajajo tudi v prihodnje in jih nagradil s prav zanje spečeno presto v obliki violinškega ključa. Ker so ga tako navdušili, je Miklavž otroke povabil, da so se mu pridružili tudi na odru na Glavnem trgu v Kranju na večer, ko sicer otrokom prinaša darila.

POTOVANJA • VINO • HRANA • DOGODIVŠČINE • MOŠKI • ŽENSKÉ • POTOVANJA • VINO • HRANA • ŽENSKÉ

December v Salzburgu (1)

MOZARTOVO MESTO

Alenka Brun

Tokrat so se pri Turismus Salzburg odločili, da za srbske in slovenske turistične novinarje pripravijo decembrski program z obiskom nekaj adventnih sejmov, znamenitosti mesta; obiskali smo muzej Svete noči v Arnsdorfu. se us-

tavili tudi v Oberndorfu pri Salzburgu. Ni šlo brez maestra Mozarta, njegove glasbe, dunajskih zrezkov, salzburških žličnikov, pravih in nepravih Mozartovih kroglic, kuhanega vina, pomarančnega punča, pa tudi salzburški muzej posvečen božiču in je odprt praktično vse leto, je pritegnil.

Najprej so nam razdelili t. i. Salzburg card oziroma kartico Salzburg. zelo

priporočljiva stvar za turiste, ki obišejo Salzburg. Lahko se odločijo za nakup take za 24, 48 ali 72 ur. Z njo je v končnem ogled muzejev in mestnih znamenitosti ne samo brezplačen, ter s tem cenejši; z njo dobite tudi popust pri udeležbi na različnih koncertih, dogodkih, pa še prihrani vam čas, saj vam ni treba stati v vrsti za nakup vstopnic. In še mimogrede: iz Gorenjske se čez Karavanke do Salzburga z avtom na normalen prometni dan – brez zastojev, del na cesti – vozite kakšne slabe tri ure in pol.

Nastanjeni smo bili v hotelu Sheraton Grand, ki je oddaljen pet minut od glavne železniške postaje, poleg znamenitega dvorca Mirabell in njegovih vrtov. Samo streljaj stran, nekaj minut hoje, preko najbližjega mostu za pešce čez reko Salzach, pa smo bili že v starem centru Salzburga.

Prvi večer se je začel s skodelico vročega

Bata Jović

/ Foto: Alenka Brun

Znameniti salzburški žličniki v manjši, monoporcijski različici / Foto: Alenka Brun

pomarančnega punča, mraz in dež sta bila v polnem razcvetu, a praznično vzdušje na notranjem dvorišču najstarejše restavracije v Evropi St. Peter Stiftskulinarium je bilo decembrsko. St. Peter je del znamenitega benediktanskega samostana in je locirana v najstarejšem delu mesta.

Pospremili so nas v baročno dvorano, eno največjih koncertnih dvoran v Salzburgu, kjer smo imeli trihodno večerjo z glasbenim programom nekaterih izbranih Mozartovih del. Jedi so navdihnili recepti iz časa v katerem je Wolfgang Amadeus Mozart živel. Ravno v času božičnih

praznikov dvorana zasije v svoji dekorativni preobleki in gostje smo tako na mizo dobili najprej čisto piščančjo juho z esenco limone ter skutnim-rožmarinivim knedeljčkom. Sledil je kopun, postrežen na glazuri z rdečim vinom in zeliščji, dodano polento in zelenjavo iz domačega vrta; za sladico pa je na mizo prispela manjša različica salzburških žličnikov - s pripisom na meniju: sladko kot ljušten in lahko kot sneg, kar žličniki oziroma Salzburger Nockrl dejansko ponazarjajo.

Med tremi hodi pa smo prislunili najlepšim in prepoznavnim Mozartovim

delom. Tako smo slišali in videli vse od znanih prizorov iz Figara do serenade Mala nočna glasba in prizora iz Čarobne piščali.

Predvsem pa smo že zelo kmalu ugotovili, da se nam tokrat s tujim jezikom praktično ne bo treba truditi, saj vse od portirja v in snažilke v hotelu do natararjev v baročni dvorani, govori ali bosansko ali srbsko, tudi hrvaško – seveda poleg tega, da znajo tekoče nemško. Tako nas je pri večerji stregel Bata Jović, ki v Avstriji dela že več kot dvajset let. Rodil se je v Srbiji, šolal v Opatiji, danes živi na Reki, dela pa sedaj v Salzburgu.

(Se nadaljuje)

Večerjo je med hodi popestrila izbrana Mozartova glasba.

/ Foto: Alenka Brun

NAGRADNA KRIŽANKA

ZAVOD ZA TURIZEM IN KULTURO KRANJ, GLAVNI TRG 2, KRANJ

Prešerni december

Na Glavnem trgu v Kranju je prešerno cel december. Do novega leta, ki ga bomo pričakali z uspešnicami Mirana Rudana in InDesign, ki povezujejo vse generacije Slovencev, vas čaka 9 nepozabnih koncertov.

15. 12.	ob 19h	Dixie šok
16. 12.	ob 11h	Tuba božički
16. 12.	ob 19h	Le Serpentine
22. 12.	ob 19h	Sprejem športnikov Kranja, Vazz
28. 12.	ob 19h	Žur Radia Kranj
29. 12.	ob 17h	Prihod dedka Mraza
29. 12.	ob 19h	HELP! A Beatles Tribute
30. 12.	ob 19h	Županov koncert: Petar Grašo
31. 12.	ob 22h	Silvestrovanje: Miran Rudan InDesign

visitkranj.com #visitkranj

SESTAVIL: F. KALAN	BELA KOVINA (BI)	MEHIŠKI INDIJANCI	KILOGRAM	DEL OBLAČILA ZA ROKO	ORANŽADA	KONČNI DEL HLODA	EMIL NOLDE	PEVKA KRALJ	GORENJSKI GLAS	ANGLEŠKI PLEMIC	STARO- RIMSKI POZDRAV	PEVKA SIRK IGRALEC DIESEL	KOZAŠKI BIC KEM, ELE- MENT (CI)	GRŠKA GORA BOGOV	PEVKA ŠUSTERŠIČ
GRAFIČNA TEHNIKA									POKRAJINA V NEMČIJI			6			
IZGOREK						12			KOVINA ZA LETALA PEVEC DRAGOJEVIČ				MORSKA ŽELVA BOJAN KRIZAJ		
ZVONE TOMAC			ARABSKO MAMILLO ČRTA NAV- PICNICA				SL. VIOL- NIST(TOMAŽ) NEVARNA KACA						3	MOJZESOV BRAT	
KLIMAK- TERIJ					LETUOVIŠČE V ČRNI GORI JUŽNOAM. INDIJANCI				SPOGLED- LJIVKA		IVERNA PLOŠČA DOMAČE SUKNO			AMERIŠKI VESOLJSKI CENTER	
UČNINA (ZASTAR.)							INKOVSKI VLADAR RIMSKI BOG LJUBEZNI					IGRALEC PACINO NAŠE GOROVJE			
KOLOTEK				PREDUJEM (ZASTAR.) ZEVSOV VZDEVEK			1		MESNA JUHA SLABOST, SLABOTA						
ALASTOR ATTEMŠ AVIONAL LORENZ UTERUS	LOTE- RUSKI LISTIČ	POLJSKA CVETLICA MESTO V POSOCJU				KASTA V INDIJI, NAYAR			13						
RUSKI DIKTATOR (JOSIF)							KRAJ PRI LJUBLJANI FILMSKI IGRALEC				PEDRO OPEKA VINORODNA RASTLINA			OSNUTEK	
ZVITEK		17			REKA V ŠVICI, AARE SERVIRNI PLADENJ				LJUBLJAN- SKI ŠKOF (ERNST AMADEUS)						
ELASTIKAR							NAZIV		MESTNI LOKAL IGRALEC BEATTY				EMA KOZIN IGRALEC RANER		
ČRTOMIR MATEJEK		IT. SKLAD. (GIUSEPPE) ROBERT ERJAVEC				8			FR. KOMIK (JACQUES) TANJA RIBIČ						
STARO- PERZJSKI KRALJ, KIR							VRSTA SIRA								9
DRAMA IVA BRESANA							OSEBA, KI SKRBI ZA RED					RIMSKA BOGINJA JEZE			

Rešitev križanke – geslo na kuponu – lahko pošljete po pošti na naslov Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, Kranj, ali jo oddate v nabiralnik na tem naslovu. Lahko pa rešitev pošljete tudi po elektronski pošti. To storite tako, da z mobilnim telefonom fotografirate kupon z geslom in ga pošljete na naslov krizanke@g-glas.si. V elektronsko sporočilo ne pozabite napisati svojih osebnih podatkov. Rok za oddajo je torek, 19. december 2023.

Nagrade:

1. 2 x vstopnica za ogled SOS Proteus + 2 x kuhanček na Glavnem trgu
2. 2 x vstopnica za ogled SOS Proteus + 2 x kuhanček na Glavnem trgu
3. 1 x vstopnica za ogled SOS Proteus + 1 x kuhanček na Glavnem trgu

1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	

Vatikan s slovenskimi božičnimi zvezdami

Florista Sabina Šegula in Peter Ribič bosta tudi letos za božič krasila baziliko sv. Petra v Vatikanu. Tokrat bodo aranžmaji izdelani iz slovenskih božičnih zvezd različnih barv, storžev in rdečih vrtnic.

MARJANA AHAČIČ

Radovljica, Kamnik – Mojstra floristike, Radovljčanka dr. Sabina Šegula in Kamničan Peter Ribič, bosta tudi letos pripravila božično okrasitev bazilike svetega Petra v Vatikanu. Tokrat z aranžmaji iz slovenskih božičnih zvezd, storžev, vrtnic, evka-

V Vatikan se bosta tako prihodnjo sredo odpravila z okoli 350 božičnimi zvezdami; v sami dekoraciji jih načrtujeta tristo, vzgojene pa so v vrtnarskem centru Gozdnega gospodarstva Novo mesto.

Primer letošnje božične dekoracije, s katero bosta Sabina Šegula in Peter Ribič okrasila vatikansko baziliko, je na ogled v cerkvi sv. Petra v Radovljici. / Foto: Gorazd Kavčič

liptusa, eševerije, pozlačeni listovi in zelenja, sta pojasnila na nedavni predstavitvi v Ljubljani. Letos sta dobila tudi priložnost, da okrasita balkon, s katerega papež podeljuje znameniti pozdrav.

Božična dekoracija, ki jo pripravljata za Vatikan, bo letos bolj trajnostno naravnana, oblikovala jo bosta namreč na posebni biološko razgradljivi cvetlični gobi nemškega proizvajalca,

podstavki pa bodo iz lesa, je še pojasnila Sabina Šegula.

V Vatikan se bosta tako prihodnjo sredo odpravila z okoli 350 božičnimi zvezdami; v sami dekoraciji jih načrtujeta tristo, vzgojene pa so v vrtnarskem centru Gozdnega gospodarstva Novo mesto, je povedala Šegula. Božične zvezde so v beli, krem in rahlo pisani rdeči barvi,

je pojasnila na predstavitvi, evkaliptus bo obarvan zlato, podlago za dekoracijo bosta izdelala iz nordijske jelke. Božične zvezde bodo krasile tudi urade po Vatikanu, podarila jih bosta tudi kardinalu Francu Rodetu.

Šegula in Ribič sta v Vatikanu prvič krasila leta 2011, ko sta pripravila velikonoč-

zasebne akademije Sabine Šegula. Tudi potovali bodo letos trajnostno. Ekipo se na pot odpravlja 20. decembra, domov se vračajo na božični dan.

Nedavno predstavitev v ljubljanskem centru Rog pa so dopolnili z dobrodelno akcijo izdelovanja adventnih venčkov. Kar kakih petdeset

Bele božične zvezde, ki bodo baziliko letos krasile prvič, simbolizirajo nedolžnost, storži predstavljajo trdno vero, rdeče vrtnice ljubezen, sta pojasnila avtorja okrasitve. Zlate veje so povezane z zlatim oltarjem bazilike in simbolizirajo bogastvo, ki ga prinese božič, zelenje po besedah ustvarjalcev simbolizira večno življenje.

no dekoracijo, prvo božično pa pred desetimi leti. Letos se bosta floristoma pri krašenju pridružila tudi Tatjana Brulc, vodja vrtnarskega centra Gozdnega gospodarstva iz Novega mesta, kjer so posebej za to priložnost vzgojili božične zvezde, ter Andreja Bartolj Bele, učiteljica floristike v centru Grm v Novem mestu, sicer študentka

so jih zbrali; nekaj na prireditvi, del na mednarodnem natečaju, nekaj so jih izdelali in podarili slovenski cvetličarji, nekaj pa delavci socialnega podjetja Pomelaj iz Prekmurja in dekleta, ki sicer ustvarjajo cvetje iz krep papirja. Venčke so s pomočjo Slovenske karitas razdelili po domovih, ki so jih letos poleti prizadele poplave.

VELIKI DOBRODELNI KONCERT LIONS KLUBA ŠKOFJA LOKA

BIG BAND BLED DIRIGENT PRIMOŽ GRAŠIČ

UROŠ PERIČ **ALENKA GODEC** **OTO PESTNER**

Vstopnina 15 €

Nakup vstopnic:
EVENTIM: prodajna mesta
TIC ŠKOFJA LOKA, Cankarjev trg
GORENJSKI GLAS, Kranj

sobota, 27. januar 2024, ob 19. uri

Športna dvorana TRATA ŠKOFJA LOKA

Generalni pokrovitelj

Lions klub Škofja Loka

desetdnevna vremenska napoved

Torek 12. 12.	Sreda 13. 12.	Četrtek 14. 12.	Petek 15. 12.	Sobota 16. 12.
-2/4 °C	0/5 °C	-1/6 °C	-3/4 °C	-4/3 °C
Nedelja 17. 12.	Ponedeljek 18. 12.	Torek 19. 12.	Sreda 20. 21.	Četrtek 21. 12.
-4/5 °C	0/7 °C	2/9 °C	1/7 °C	0/5 °C

OBVESTILO NAROČNIKOM

Račune lahko prejmete tudi po elektronski pošti

- Če želite račune prejemanj po e-pošti, nam na e-naslov narocnine@g-glas.si sporočite točno ime in priimek ter naslov, da vas bomo našli na seznamu.
 - Na e-naslov, s katerega nam boste poslali osebne podatke, bomo poslali račun v obliki pdf, ki bo povsem enak položnici v tiskani izdaji.
 - Sodobna tehnologija omogoča tudi hitro in preprosto plačevanje računov s pomočjo mobilnega telefona in QR kode.
- Prepričani smo, da boste zadovoljni.**

Gorenjski Glas | www.gorenjski-glas.si

HALO-HALO GORENJSKI GLAS

telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00 ali osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrтка do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PRIREDITVE

Veseli december na vasi

Kovor – V petek, 15. decembra, bodo na dvorišču in v zunanji dvorani Doma krajanov Kovor božična tržnica, predstava za otroke, božični mini koncerti in plesni nastop. Program Veselga decembra na vasi bo potekal od 17. do 20. ure.

Ob 82. obletnici poljanske vstaje

Vinharje – Krajevna organizacija Združenja borcev za vrednote NOB Gorenja vas - Poljane v sodelovanju z Organizacijskim komitejem za prireditve Po stezah partizanske Jelovice ob 82. obletnici poljanske vstaje prireja srečanje s kulturnim programom pri Brdarju na kmečkem turizmu Pri Ljubici v Vinharjih. Dostop je mogoč z osebnimi avtomobili po cesti iz Poljan ali peš po označeni poti. Odhod pohodnikov iz Poljan bo ob 9.30 izpred spomenika NOB. Srečanje bo v soboto, 16. decembra, ob 12. uri.

OBVESTILA

Družabne igre, peka piškotov, ustvarjanje ...

Šenčur, Naklo, Preddvor – V sredo, 13. decembra, bo v Domu krajanov Šenčur v okviru programa medgeneracijskega sodelovanja družabno popoldne ob igranju tombole z začetkom ob 16.30. V Medgeneracijskem centru Naklo bo isti dan ob 17. uri delavnica peke prazničnih piškotov, v petek, 15. decembra, ob 17. uri pa večer družabnih iger. V prostorih Društva upokojencev Preddvor bo 15. decembra ob 9.30 delavnica prve pomoči, na kateri bo Center za krepitev zdravja Kranj predstavil tehnike oživiljanja. V Krajevni knjižnici Preddvor bo isti dan ob 17. uri delavnica izdelave novoletnih voščilnic. Za vse aktivnosti so obvezne prijave do zasedbe mest na mck-prijave@luniverza.si ali 04 280 48 25.

Prednovoletno srečanje DU Preddvor

Preddvor – Društvo upokojencev Preddvor svoje člane vabi na prednovoletno srečanje, ki bo v soboto, 16. decembra, ob 14. uri v dvorani Kulturnega doma Preddvor. Prijave za druženje in prijetno kramljanje zbira Marija na 040 557 363.

tedenski koledar

	vzhod	zahod
12. 12. tor. Aljoša	7:36	16:16
13. 12. sre. Lucija ●	7:37	16:16
14. 12. čet. Dušan	7:38	16:16
15. 12. pet. Kristina	7:38	16:17
16. 12. sob. Albina	7:39	16:17
17. 12. ned. Lazar	7:40	16:17
18. 12. pon. Teo	7:40	16:17

Do februarja bo to njegov »brlog« pečenih kostanjev

Čeprav je jesen načeloma že za nami, na ulicah mest še vedno lahko zasledimo peko kostanja. Po novem tudi v Trziču, kjer je pred kratkim svojo Medvedjo kočo odprl 24-letni Nejc Medič.

NIKA TOPORIŠ

Trzič – V torek, 5. decembra, ko so se v Trziču prižgale lučke, je v atriju Občine Trzič svojo lopatko nad kostanji prvič zavihtel tudi Nejc Medič. Mladenič, ki je opravljal že številne različne službe, nazadnje je usmerjal promet na blejskih parkiriščih, je nedavno prišel na idejo, da bi mimoidočim postregel s kostanjem, kuhanim vinom in čajem. »Delo, ki ga opravljam na Bledu, je vezano na poletno sezono, zato sem se moral znajti in začeti

V svoji Medvedji koči se Nejc zelo dobro počuti, vendar pravi, da mu brez podpore prijateljev najverjetneje ne bi uspelo.

ti nekaj svojega. Ogledeval sem si najemnine stojnic in frekvenco ljudi po Ljubljani in Kranju ter razmišljal, da bi nekaj takega verjetno dobro zaživelo tudi v Trziču. Že dolga leta namreč nihče ne peče več kostanja na naših ulicah, zato sem si mislil, da mi lahko uspe,« je pojasnil.

Pri Medvedji koči stalno diši po kostanju, Nejcu pa nikoli ni odveč v merico dodati še kakšnega kostanja več. / Foto: Tina Dokl

Nejc Medič - Medo bo vse do sredine februarja razveseljeval mimoidoče in jim postregel s sveže pečeni kostanjem. / Foto: Tina Dokl

Čeprav ima odprto šele teden dni, je nad odzivom ljudi prijetno presenečen. Kot je povedal, si ni predstavljal, da bo zanimanje pokazalo toliko ljudi. »Sprva sem se še malo lovil, zgodilo se je na primer, da sem pre malo zarezal kostanj. Za dobro pečen kostanj je namreč res pomembno, da je vsak skrbno in enakomerno zarezan, in ker tega nisem naredil, jih je kar nekaj razneslo.

Ljudem se je sicer zdelo smešno, meni pa morda malo manj,« je pojasnil v smehu. Nejc je drugače izredno komunikativen in delo z ljud-

lotil malo drugače. Načrtujem, da bi se bolj povezal z lokalno skupnostjo in omogočil ponudbo domačega kostanja.»

»Rad sem v družbi, rad poklepetam z ljudmi in veliko mi pomeni, da oddajam pozitivno energijo ter da se tudi stranke v moji bližini dobro počutijo. To mislim, da je tudi razlog, da se ljudje radi ustavijo.«

mi mu ne predstavlja nobene težave. »Rad sem v družbi, rad poklepetam z ljudmi in veliko mi pomeni, da oddajam pozitivno energijo ter da se tudi stranke v moji bližini dobro počutijo. To mislim, da je tudi razlog, da se ljudje radi ustavijo.« Priznava, da je na idejo peke kostanja letos prišel malo pozno, zato je v njegovi ponudbi italijanski kostanj. »Čeprav moram reči, da je kvaliteta kostanja zelo dobra in da ga tudi ljudje pohvalijo, se bom v prihodnji sezoni zadeve

Zakaj pa se njegova stojnica imenuje Medvedja koč? Nejc večina ljudi pozna tudi po vzdečku Medo, zato se je malo za šalo, malo zares odločil za tako ime. »S prijatelji, ki mi res stojijo ob strani in so mi veliko pomagali tako s samim odprtjem kot tudi postavitvijo koč, smo prišli tudi na idejo imena. Vsekakor mi brez njihove podpore zagotovo ne bi uspelo,« je še dejal. Lesena hiška, kjer diši po kostanju in kuhanem vinu, pa bo vse do sredine februarja njegov »brlog«.

Nove uniforme na železnicah

URŠKA PETERNEL

Ljubljana – Od minule nedelje osebje Slovenskih železnic – sprevodniki, prometniki, vodje vlakov, kontrolorji in prodajalci – nosijo povsem nove uniforme v temno modri barvi. Po tridesetih letih so se tako poslovile petrolejsko modre uniforme, ki so jih Slovenske žele-

modnejši in elegantnejši videz. V celotni skupini Slovenskih železnic pri svojem delu uporablja uniformo več kot tisoč zaposlenih. Ob tem so na železnicah še povedali, da so ob menjavi službenih uniform trajnostni, saj bodo starim odsluženim uniformam dali novo življenje s predajo oblačil v ponovno predelavo. Nekaj kosov pe-

Nove službene obleke vključujejo temno moder suknjič in hlače ali krilo ter belo srajco z modrimi dodatki. Moški del uniforme je tudi svetlo modra kravata, ženski pa svetlo modra rutka s potiskom logotipa.

/ Foto: arhiv Slovenskih železnic

znice uvedle po osamosvojitvi Slovenije leta 1994. Kot so povedali, nova podoba službenih uniform prinaša

trolejsko zelene uniforme pa bo prav posebno mesto dobilo v Muzeju Slovenskih železnic v Ljubljani.

Glasujete lahko tudi za mlade upe z Gorenjskega

Kranj – Zavarovalnica Triglav in njen zavod Vse bo v redu sta že enajsto leto zapored pripravila dobrodelni projekt Mladi upi, namenjen nadarjenim mladim športnikom, parašportnikom, umetnikom in znanstvenikom, ki se šele prebijajo na vrh in se zato težje potegujejo za profesionalna ali sponzorska sredstva za razvoj svojega talenta. Med prijavitelji, ki so prispele na razpis, je strokovna komisija izbrala ožji krog dvajsetih finalistov, med katerimi so tudi trije s širšega območja Gorenjske: skladatelj, aranžer, pianist in dirigent Jan Triler iz Dolenje vasi, kamniška gorska kolesarka Maruša Tereza Šerkezi in biatlonec Pavel Trojer iz Domžal. V drugem krogu razpisa bo komisija izbrala prejemnike finančne podpore, enega pa bo z glasovanjem, ki poteka do vključno jutri, 13. decembra, do 15. ure na spletni strani www.mladi-upi.si, izbrala javnost. Prejemnike finančne pomoči bodo razglasili ta petek.

Souporaba koles tudi pozimi

Kranj – Kranjski sistem souporabe koles KRskOLESOM bo tudi letošnjo zimo deloval neprekinjeno, a so na voljo samo navadna kolesa. V sistemu je sicer 144 navadnih koles in 77 električnih na 30 lokacijah po Kranju in okolici. Uporabnikom na območju starega mestnega jedra sta na voljo tudi dva električna tovorna tricikla. Kot pojasnjujejo na Mestni občini Kranj, število uporabnikov sistema nenehno narašča. Letos so tako zabeležili približno 70 tisoč izposoj, število uporabnikov sistema pa se približuje številki 1200. Uporabnike ob tem vabijo, da jih obveščajo, če opazijo težavo na kolesu ali kršitev uporabe sistema.

vremenska napoved

Danes bo čez dan od zahoda oblačnost naraščala. Začelo bo deževati, padavine se bodo ponoči razširile v notranjost. Jutri bo oblačno in deževno, ponoči pa bodo padavine ponehale. V četrtek bo zjutraj in dopoldne megleno, čez dan pa sončno.

TOREK

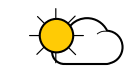
-1/6 °C

SREDA

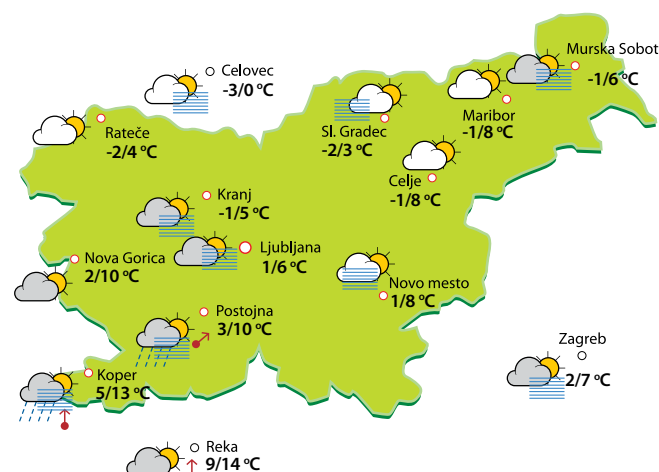
3/7 °C

ČETRTEK

-1/6 °C

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

NA GLAS

aforizem

Plavalnega asa imam skritega v rokavčkih.

Milan Fridauer - Fredi